

At: Aelodau'r Pwyllgor Llywodraethu
Corfforaethol

Dyddiad: 28 Hydref, 2013

Rhif Union: 01824712575

ebost: dcc_admin@denbighshire.gov.uk

Annwyl Gyngorydd

Fe'ch gwahoddir i fynychu cyfarfod y **PWYLLGOR LLYWODRAETHU CORFFORAETHOL, DYDD MERCHER, 6 TACHWEDD 2013** am **9.30 am** yn **YSTAFELL BWYLLGORA 1A, NEUADD Y SIR, RHUTHUN.**

Yn gywir iawn

G Williams
Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democraidaidd

AGENDA

RHAN 1 – ESTYNNIR GWAHODDIAD I'R WASG A'R CYHOEDD DDOD I'R RHAN HON O'R CYFARFOD

1 YMDDIHEURIADAU

2 DATGAN CYSYLLTIAD

Dylai Aelodau ddatgan unrhyw gysylltiadau personol neu sy'n rhagfarnu gydag unrhyw fater a nodwyd y dylid ei ystyried yn y cyfarfod hwn.

3 MATERION BRYS

Hysbysiad o eitemau y dylid, ym marn y Cadeirydd, eu hystyried yn y cyfarfod fel materion brys dan Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972.

4 COFNODION (Tudalennau 5 - 24)

Derbyn cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol a gynhaliwyd ar:

- (i) 4 Medi 2013.
- (ii) 27 Medi 2013

5 DIWEDDARIAD CYLLIDEB (Tudalennau 25 - 28)

Ystyried adroddiad gan y Pennaeth Cyllid ac Asedau (copi ynghlwm) sy'n rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am y sefyllfa ddiweddaraf o ran proses pennu cyllideb y Cyngor ar gyfer 2014/15, ac ystyried y swp nesaf o arbedion i'w cynnig i'r Cyngor Sir.

6 PROTOCOL AR GYFER AELODAU SY'N CYNRYCHIOLI'R CYNGOR AR GYRFF ALLANOL (Tudalennau 29 - 38)

Ystyried adroddiad gan y Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd (copi'n amgaeedig) am Aelodau sy'n cynrychioli'r cyngor ar gyrff allanol.

7 CYNLLUN GWEITHREDU'R FFRAMWAITH LLYWODRAETHU CORFFORAETHOL (Tudalennau 39 - 46)

Ystyried adroddiad gan y Pennaeth Archwilio Mewnol (copi ynghlwm) sy'n darparu cynllun gweithredu wedi'i ddiweddarau a ddaeth o ganlyniad i'r adolygiad o Fframwaith Llywodraethu'r Cyngor a'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol 2012/13.

8 ADRODDIAD CYNNYDD ARCHWILIO MEWNOL (Tudalennau 47 - 72)

Ystyried adroddiad gan y Pennaeth Archwilio Mewnol (copi ynghlwm) sy'n rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am gynnydd diweddaraf y Gwasanaeth Archwilio Mewnol, o ran darparu'r gwasanaeth, darpariaeth sicrwydd, adolygiadau sydd wedi eu cwblhau, perfformiad ac effeithiolrwydd o ran gwelliannau.

9 ADBORTH O'R CYFARFOD CYDRADDOLDEB CORFFORAETHOL

Cael adroddiad llafar am y cyfarfod Cydraddoldeb Corfforaethol.

10 RHAGLEN WAITH Y PWYLLGOR LLYWODRAETHU CORFFORAETHOL (Tudalennau 73 - 76)

AELODAETH

Y Cynghorwyr

Brian Blakeley
Stuart Davies
Peter Duffy

Martyn Holland
Gwyneth Kensler
Jason McLellan

Aelod Lleyg

Paul Whitham

COPIAU I'R:

Holl Gynghorwyr er gwybodaeth
Y Wasg a'r Llyfrgelloedd
Cyngorau Tref a Chymuned

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

PWYLLGOR LLYWODRAETHU CORFFORAETHOL

Cofnodion cyfarfod o'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol a gynhaliwyd yn Ystafell Bwyllgora 1a, Neuadd y Sir, Rhuthun, Dydd Mercher, 4 Medi 2013 am 9.00 am.

YN BRESENNOL

Y Cynghorwyr Brian Blakeley, Stuart Davies, Martyn Holland, Gwyneth Kensler (Is-Gadeirydd), Jason McLellan (Cadeirydd) a/ac Paul Whitham.
Roedd y Cynghorydd M.Ll. Davies yn bresennol fel arsyllwr.

HEFYD YN BRESENNOL

Cyfarwyddwr Corfforaethol: Moderneiddio a Lles, Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd (GW), Pennaeth Archwilio Mewnol (IB), Pennaeth Cwsmeriaid ac Addysg (JW), Pennaeth Adnoddau Dynol Strategol (LA), y Prif Gyfrifydd (RW), Rheolwr y Gwasanaeth Adnoddau Dynol (CR), Swyddog Cwynion Corfforaethol (CO), Rheolwr Archwilio (BS), Cynrychiolwyr Swyddfa Archwilio Cymru (AV a GB), a'r Gweinyddwr Pwyllgorau (CIW).

1 YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb oddi wrth y Cynghorwr(wyr) Barbara Smith a/ac Julian Thompson-Hill

2 DATGAN CYSYLLTIAD

Ni ddatganodd unrhyw Aelod gysylltiad personol neu sy'n rhagfarnu ar unrhyw fater sy'n cael ei ystyried yn y cyfarfod.

3 MATERION BRYD

Ni chodwyd unrhyw eitemau y dylid, ym marn y Cadeirydd, eu hystyried yn y cyfarfod fel materion bryd dan Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972.

4 COFNODION

Cyflwynwyd Cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol a gynhaliwyd ar 3 Gorffennaf, 2013.

***PENDERFYNWYD** – y dylid derbyn a chymeradwyo'r Cofnodion fel cofnod cywir.*

5 HUNANASESIAD Y PWYLLGOR LLYWODRAETHU CORFFORAETHOL

Roedd yr adroddiad yn cyd-fynd â chyflwyniad y Pennaeth Archwilio Mewnol o hunanasesiad o wybodaeth, sgiliau a phrofiad y Pwyllgor Llywodraethu

Corfforaethol i gyflawni ei rôl yn effeithiol, a gynhaliwyd fel rhan o gynllun hyfforddiant Aelodau'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol.

Fel rhan o Fframwaith Llywodraethu Corfforaethol y Cyngor, i sicrhau effeithiolrwydd y Pwyllgor Archwilio, cynhaliwyd hunanasesiad blynyddol gan Bwyllgorau Archwilio Awdurdodau Lleol i ganfod unrhyw wendidau, anghenion hyfforddi a datblygu. Bu'r ymdrech i gynnal yr hunanasesiad drwy holiadur yn aflwyddiannus a chadarnhawyd y byddai'r cyflwyniad yn cynnwys gofynion allweddol Pwyllgor Archwilio effeithiol a nodi unrhyw feysydd lle'r oedd angen Cynllun Gweithredu gwelliant.

Teimlai'r PAM y dylid ymateb i gwestiynau ynglŷn â lefel y sicrwydd y teimlai Aelodau fyddai ei angen fel Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio Corfforaethol, ac a fyddai sicrwydd yn cael ei roi ac o ble a gan bwy.

Teimlai aelodau fod sicrwydd yn cael ei roi gan uwch swyddogion drwy ymateb i gwestiynau a gyflwynwyd yng nghyfarfodydd y Pwyllgor. Rhoddwyd tystiolaeth o gydymffurfiaid a her gan Archwilio Mewnol ac Allanol ac asiantaethau eraill, ac eglurodd y PAM y byddai sicrwydd hefyd yn cael ei roi drwy'r Fframwaith Llywodraethu.

Awgrymodd y Cadeirydd y dylid ailadrodd y rhaglen hyfforddiant a roddwyd i Aelodau Etholedig yn dilyn etholiadau'r Cyngor Sir. Cytunodd y Pwyllgor y dylid cynnig sesiwn hyfforddiant gyffredinol i bob Aelod Etholedig ac y dylid cynnal sesiwn hyfforddiant uwch, ac y dylid ail gylchredeg canllaw hawdd y pecyn cyflwyno Aelodau. Awgrymodd Aelodau'r Pwyllgor hefyd y dylid darparu hyfforddiant i Aelodau newydd a benodwyd i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol.

Mewn ymateb i gwestiwn gan y Cynghorydd B. Blakeley, cyfeiriodd y Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democratiaeth (PGCD) at Gylch Gorchwyl y Pwyllgor a rhoddodd fanylion i'r Is-Gadeirydd am aelodaeth y Cyngor o'r Pwyllgor, a chadarnhaodd y gellid adolygu'r rhain.

Gyda chymorth cyflwyniad PowerPoint, cyfeiriodd y Pennaeth Archwilio Mewnol (PAM) at ofynion allweddol Pwyllgor Archwilio a nododd feysydd i'w gwella yn y cynllun gweithredu lle bod angen hynny.

Amlygodd y cyflwyniad feysydd yn ymwneud â:-

- Darparu sicrwydd.
- Fframwaith Llywodraethu.
- Partneriaethau.
- Archwilio Mewnol.
- Herio.
- Rheoli Risg.
- Twyll.
- Rheolaeth Ariannol.
- Archwilio Allanol.
- Gwybodaeth, cefnogaeth ac effeithiolrwydd y Pwyllgor.

Rhoddodd y swyddogion yr ymatebion a ganlyn i faterion a chwestiynau a godwyd gan Aelodau o'r Pwyllgor yn ystod y cyflwyniad:-

- Mynegodd y PAM ei bryderon ynglŷn â threfniadau Llywodraethu Partneriaethau a chadarnhaodd fod angen gwella rhai meysydd. Amlinellodd y gwaith sy'n cael ei wneud ar hyn o bryd i ymateb i'r mater hwn a chyfeiriodd at ddechrau'r hyfforddiant Tystysgrif Llywodraethu Corfforaethol, y byddai'n cymryd rhan ynddo. Cyfeiriodd y Cynghorydd M. L. Holland at y risgiau posibl oedd yn gysylltiedig â gwaith partneriaeth, gan gyfeirio'n benodol at grwpiau a chyrff allanol sy'n derbyn arian gan y Cyngor.
- Mewn ymateb i gwestiwn gan Mr P. Whitham, cadarnhaodd y PAM y byddai'n archwilio darpariaeth hyfforddiant i swyddogion mewn perthynas â'r Fframwaith Bartneriaethau newydd.
- Cytunodd Aelodau y dylid cyflwyno adroddiad blynyddol, tebyg i'r un a gynhyrchwyd gan y Pwyllgorau Archwilio, yn manylu ar y gwaith a wnaed gan y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol.
- Amlygodd Mr P. Whitham yr angen am ragor o fanylion mewn perthynas ag adroddiadau dilynol, cynnig eglurder mewn perthynas â chanrannau sicrwydd hanfodol a chyflwyniad amgen y Cynllun Gweithredu Llywodraethu Blynyddol a'r Datganiad Monitro Llywodraethu Blynyddol i gyfarfodydd y Pwyllgor.
- Cyfeiriodd y PAM at ddatblygiad Cynllun Sicrwydd Twyll a fyddai'n cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor. Cytunodd Aelodau y byddai swyddogion o adrannau allweddol a nodwyd yn cael eu gwahodd i gyfarfodydd y Pwyllgor.

Yn dilyn trafodaeth bellach:-

PENDERFYNWYD – *bod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol:-*

- (a) *yn derbyn ac yn nodi cynnwys Cynllun Gweithredu'r Fframwaith Llywodraethu Corfforaethol drafft.*
 - (b) *yn gofyn i sesiwn hyfforddiant gyffredinol gael ei darparu i bob Aelod etholedig, cyn cynnal sesiwn uwch i Aelodau o'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol.*
 - (c) *Yn cytuno fod copi o ganllaw hawdd y pecyn cyflwyno yn cael ei gylchredeg i Aelodau.
yn gofyn i adroddiad yn rhoi manylion am waith y Pwyllgor gael ei gyflwyno yn flynyddol, ac*
 - (d) *y Cynllun Sicrwydd Twyll yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor a bod swyddogion o'r adrannau allweddol a nodir yn cael eu gwahodd i fod yn bresennol.*
- (IB, GW ac RW i Weithredu)**

6 DIWEDDARIAD CYLLIDEB

Roedd adroddiad gan y Pennaeth Cyllid ac Asedau, a oedd yn rhoi diweddariad ar y sefyllfa ddiweddaraf o ran y broses o bennu cyllideb y Cyngor ar gyfer 2014/15, wedi'i gylchredeg yn barod.

Roedd y mwyafrif o gyllid y cyngor, oddeutu 78%, yn dod gan Lywodraeth Cymru trwy'r Grant Cynnal Refeniw ac aiddosbarthu'r Trethi Annomestig Cenedlaethol. Yn 2013/14, y setliad terfynol ar gyfer Sir Ddinbych oedd £150.821 miliwn. Roedd gweddill y cyllid yn cael ei ddarparu drwy Dreth y Cyngor, £40.7 miliwn yn y gyllideb yn 2013/14. Roedd effaith y symudiad ar y setliad yn cael effaith llawer mwy arwyddocaol na symudiad ar lefelau Treth y Cyngor.

Rhoddodd y Prif Gyfrifydd (PG) gyflwyniad yn canolbwyntio ar yr adroddiad, a gylchredwyd gyda phapurau'r cyfarfod, a fyddai'n cael ei gyflwyno i'r Cyngor ar 10 Medi, 2013. Roedd adroddiad wedi'i gyflwyno ym mis Mehefin, 2013 yn amlinellu rhagdybiaethau mewn perthynas â setliad cyllideb refeniw bosibl y Cyngor a'r goblygiadau ariannol posibl. Nes y cyhoeddwyd y Setliad Llywodraeth Leol Drafft ym mis Hydref, byddai'r sefyllfa yn aneglur er bod popeth yn awgrymu y byddai'r setliad yn un gwael, gyda'r CLILC wedi argymhell y dylai Cyngorau ragdybio gostyngiad o -4% yn 2014/15. Eglurodd y PG fod gormod o ansicrwydd yn parhau i roi union ffigwr ond pe bai gostyngiad i setliad refeniw'r Cyngor ar lefel o -4% a phe bai effaith y newid yn sgil y cyfrifiad yn cael ei weithredu ym mlwyddyn un, yna ni fyddai rhagdybiaeth cynllunio o ostyngiad o rwng £8-9m yn bosiblwydd afresymol. Bydd y cyngor hefyd yn wynebu pwysau chwyddiant mewn meysydd fel tâl, pensiynau, ynni a phwysau o ran y galw am wasanaethau.

Mewn ymateb i'r setliad gwael tebygol, mae pob gwasanaeth yn gwneud cynnydd wrth ddynodi cynigion ar gyfer arbedion ar gyfer y tair blynedd nesaf. Byddai cynigion newydd i arbed, gyda thri gwasanaeth yn dal i'w hadolygu, yn cael eu hystyried ym mis Medi gyda'r Aelodau Arweiniol perthnasol cyn eu cyflwyno i aelodau etholedig mewn gweithdy ym mis Hydref.

Mae'r broses Herio Gwasanaethau ar gyfer 2012/13 a 2013/14 wedi dynodi arbedion posibl o £1.716m ar gyfer 2014/15. Roedd y cynigion wedi'u hystyried yn fanwl yn y cyfarfodydd Herio Gwasanaethau ac wedi'u cadarnhau mewn cyfarfodydd diweddar gyda Phenaethiaid Gwasanaeth. Roedd y cynigion arbed wedi'u cynnwys yn Atodiad 1 ac wedi'u disgrifio fel Cam 1 y broses o gyflawni targed a allai fod yn arwyddocaol ar gyfer 2014/15.

Mae'r adroddiad i'r Cyngor wedi dynodi arbediad o £1.7m gyda £782k ohono wedi'i gynnig gan wasanaethau a £963k ohono yn arbedion wedi'u harwain yn gorfforaethol, gyda £663k ohono'n cael ei gyflawni gan wasanaethau. Roedd y cynigion ar gyfer arbedion 2014/15 eisoes wedi eu hystyried mewn cyfarfodydd herio gwasanaeth yn 2011 ac yn 2012 ac wedi'u cynnwys fel rhan o'r targedau tair blynedd a ddynodwyd yn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig. Bydd cytundeb ffurfiol o'r arbedion sydd eisoes wedi eu dynodi'n caniatáu i ymdrechion gwleidyddol a chorfforaethol ganolbwyntio at y dasg heriol o osod gweddill y gyllideb ar gyfer 2014/15.

Mae'r arbedion corfforaethol a amlygwyd fel Moderneiddio'r Cyngor yn rhan o darged i gyflawni gwerth £3.0 miliwn o arbedion yn y 3 blynedd nesaf wrth ddatblygu prosiectau i gyflawni arbedion effeithlonrwydd a meithrin cymhwysedd mewn gwasanaethau. Mae sawl prosiect effeithlonrwydd yn cael eu datblygu, gan gynnwys buddsoddi mewn Rheoli Dogfennau a Chofnodion Electronig a Chofrestr Anfonebau Ganolog a phrosiectau eraill sy'n cynyddu'r defnydd o dechnoleg er mwyn cyflawni arbedion trwy leihau'r angen i deithio, cynyddu hyblygrwydd a

gweithredu systemau gweinyddol mwy effeithlon. Yn y pen draw bydd targedau arbedion moderneiddio yn cael eu cyflawni gan y gwasanaethau.

Mae'r grynoded o Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb cam 1 rhaglen effeithlonrwydd 2014/15 mewn perthynas ag effaith y cynigion arbed wedi'i chynnwys yn Atodiad 2.

Mynegwyd pryderon ynglŷn ag effaith pobl nad ydynt yn talu treth y cyngor mewn perthynas â chanlyniad data'r cyfrifiad a gynhyrchwyd, gan gyfeirio'n benodol at boblogaeth symudol sy'n byw mewn carafanau neu gartrefi gwyliau. Amlinellodd y PG y rhesymau dros yr amrywiad yn ffigyrau'r cyfrifiad a chadarnhaodd fod Cymdeithas Trysoryddion Cymru yn cynnal trafodaethau gyda Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLILC), sy'n ceisio sicrhau lliniariad mewn perthynas ag effaith y ffigyrau, ac amlygodd y posibilrwydd y byddai angen diwygio ffigyrau'r setliad. Cytunodd y PG y gellir rhoi manylion y trafodaethau gyda CLILC ac ymatebodd i bryder a fynegwyd gan Mr P. Whitham ynglŷn â'r risgiau posibl oedd ynghlwm â hyn. Eglurodd fod eitem sefydlog ar y Gofrestr Risg Gorfforaethol ynglŷn â gosod cyllideb gytbwys, a chytunodd i roi rhagor o wybodaeth i Mr Whitham ar y mater hwn. Rhoddodd yr PGCD fanylion am yr eitem ar y Gofrestr Risg Gorfforaethol, a chadarnhaodd y PAM y byddai Archwilio Mewnol yn archwilio'r camau sy'n cael eu cymryd ac yn adrodd ar eu cynnydd.

Awgrymodd y Cynghorydd G.M. Kensler y byddai'n bwysig archwilio uchelgeisiau'r Cyngor yn fanwl cyn gosod y praesept treth y cyngor, a sicrhau gymaint â phosibl o gyllid allanol a manteisio ar unrhyw grantiau sydd ar gael.

Mynegodd y Cynghorydd M.LI. Davies y farn y dylid darparu rhagor o fanylion mewn perthynas â cholli incwm yn deillio o gau amryw o gyfleusterau'r Cyngor. Cytunodd y PG i gynnig ymateb i'r Cynghorydd B. Blakeley ynglŷn â cholli incwm yn sgil cau'r maes parcio ar Stryd y Cei.

Cyfeiriodd y Cynghorydd S.A. Davies at estyniad yr AHNE a mynegodd y farn y dylai ei haelodaeth gynnwys dau Aelod Ward Llangollen.

Mewn ymateb i gwestiwn gan y Cadeirydd, rhoddodd y PG fanylion yr arbedion ar y gyllideb ac arbedion effeithlonrwydd fyddai'n cael eu creu mewn perthynas â chynlluniau tymor canolig a hir o safbwynt prosiectau cydweithio a phartneriaethau. Cadarnhaodd nad oedd unrhyw gynlluniau partneriaeth o bwys wedi'u cynllunio ar hyn o bryd mewn perthynas â gostyngiadau yn y gyllideb.

PENDERFYNWYD - bod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn nodi'r sefyllfa ddiweddaraf a'r camau bwriedig nesaf ac yn ystyried y cynigion ar gyfer arbedion sy'n mynd ger bron y Cyngor Sir i'w cymeradwyo'n ffurfiol.

7 ADOLYGIAD/DIWEDDARIAD RHEOLI TRYSORLYS 2012/13

Roedd copi o adroddiad gan y Pennaeth Cyllid ac Asedau wedi'i gylchredeg o'r blaen.

Roedd Atodiad 1 Adroddiad Rheoli Trysorlys (RhT) Blynyddol 2012/13, yn amlinellu gweithgarwch buddsoddi a benthyg y Cyngor yn ystod 2012/13. Roedd yn rhoi manylion am yr hinsawdd economaidd ar y pryd hwnnw ac yn nodi sut y cydymffurfiodd y Cyngor â'i Ddangosyddion Darbodus. Roedd Atodiad 2, Diweddariad RhT, yn manylu ar weithgarwch RhT y Cyngor yn ystod 2013/14.

Eglurodd y Prif Gyfrifydd fod RhT yn cynnwys rheoli benthyca, buddsoddiadau a llif arian y Cyngor, gydag oddeutu £0.5bn yn llifo drwy gyfrifon banc y Cyngor yn flynyddol. Swm y benthyciadau cyfredol oedd £133.26m, gyda thâl cyfradd llog blynyddol cyfartalog o 5.77%. Ar unrhyw adeg yn ystod y flwyddyn byddai gan y Cyngor rwng £20-£35m i'w fuddsoddi a oedd ar hyn o bryd yn ennill 0.80% ar gyfartaledd.

Craffwyd ar lywodraethiant y RhT gan y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol (PLIC) a oedd yn derbyn dau ddiweddariad y flwyddyn ar weithgarwch RhT ac wedi adolygu'r Adroddiad RhT blynyddol ar gyfer 2012/13. Roedd y tîm RhT yn darparu adroddiadau a hyfforddiant i'r PLIC yn unol â'r amserlen oedd wedi'i chynnwys yn yr adroddiad. Roedd rhaid i'r PLIC feddu ar lefel penodol o ddealltwriaeth o'r broses RhT a gyflawnwyd drwy gael diweddariadau a sesiynau hyfforddi rheolaidd. Roedd swyddogaeth y PLIC yn cynnwys deall y Dangosyddion Darbodus, effaith benthyca ar y sefyllfa refeniw, sbardunau ehangach yn effeithio ar weithgarwch RhT y Cyngor a sicrhau bod y Cyngor yn gweithredu mewn modd darbodus o safbwynt ei weithgareddau RhT.

Pwrpas yr Adroddiad RhT Blynyddol, Atodiad 1, oedd:

- cyflwyno manylion cyllid cyfalaf, benthyca, ad-drefnu dyledion a thrafodion buddsoddi yn 2012/13.
- adrodd ar oblygiadau risg penderfyniadau a thrafodion trysorlys.
- cadarnhau cydymffurfiad â therfynau trysorlys a Dangosyddion Darbodus.

Roedd y Diweddariad RhT, Atodiad 2, yn rhoi manylion y canlynol:-

- Amgylchedd economaidd allanol.
- Risgiau.
- Gweithgarwch.
- Rheolaeth.
- Gweithgarwch yn y dyfodol.

Cyfeiriodd y Prif Gyfrifydd at y pedwar prif ysgogwr twf ac eglurodd fod hyder defnyddwyr wedi arwain at rywfaif o dwf yn ddiweddar. Dywedodd wrth Aelodau y byddai penderfyniadau buddsoddi a benthyca da yn caniatáu cyfeirio adnoddau ychwanegol at wasanaethau eraill y Cyngor, a chadarnhaodd fod y Cyngor wedi ymgynghori â'u hymgynghorwyr trysorlys, Arlingclose Ltd. Amlinellwyd trefniadau monitro a rheoli risgiau i'r Cyngor yn yr adroddiad. Fodd bynnag, mae'n amhosib dileu'r risgiau hyn yn llwyr. Caiff strategaeth a threfnau RhT y Cyngor eu harchwilio'n flynyddol a bu'r adolygiad diweddaraf o'r archwiliad mewnol yn gadarnhaol ac nid oedd unrhyw faterion sylweddol yn codi.

Gwnaed cyfeiriad at ddiddymu'r System Cymhorthdal Tai yng Nghymru. Roedd Llywodraeth Cymru wedi trafod fod y Trysorlys yn rhoi swm iddynt am adael y System Gymhorthdal, ac effaith hyn ar Sir Ddinbych fyddai swm cyfalaf o £40m a fyddai'n cael ei fenthycu ar ddyddiad penodol. Eglurodd y Prif Gyfrifydd y byddai'r swm am adael y system yn well cytundeb na'r System Gymhorthdal.

Mewn ymateb i gwestiwn gan y Cynghorydd G.M. Kensler, crynhodd y Prif Gyfrifydd fod effaith rhent yn ymddangos ar y Cyfrifon Refeniw Tai ac amlinellodd y camau sy'n cael eu cyflwyno i fynd i'r afael â'r mater.

PENDERFYNWYD – bod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn nodi:-

- (a) *perfformiad swyddogaeth Rheoli Trysorlys y Cyngor yn ystod 2012/13 a'i gydymffurfiaeth â'r Dangosyddion Darbodus, fel yr adroddwyd yn Adroddiad Rheoli Trysorlys Blynyddol 2012/13, a'r*
- (b) *diweddariad Rheoli Trysorlys.*

8 ADRODDIAD CWYNION BLYNYDDOL

Roedd copi o adroddiad gan y Pennaeth Cwsmeriaid ac Addysg (PCA), sy'n rhoi trosolwg o gwynion, canmoliaethau ac adborth a dderbyniwyd gan Sir Ddinbych yn ystod y cyfnod o 01.04.12 tan 31.03.13, wedi'i gylchredeg gyda phapurau'r cyfarfod.

Cyflwynodd y PCA yr adroddiad a chadarnhaodd y byddai aelodau'r cyhoedd yn cael eu hannog i anfon cwynion. Eglurodd na ddylid ystyried y nifer o gwynion a dderbyniwyd yn beth negyddol gan fod hwn yn fodd o dderbyn gwybodaeth ddefnyddiol y gellid ei defnyddio i wella safon y gwasanaethau a ddarparwyd. Mynegodd y Cynghorydd M.L. Holland ei gefnogaeth i'r polisi ac amlygodd y rhinweddau o ran rhoi cyfle a dull o ddadansoddi cwynion a dderbyniwyd.

Roedd yr adroddiad yn rhoi trosolwg o'r nifer a'r math o adborth a dderbyniwyd yn ystod 2012/13, gwybodaeth ynglŷn ag adroddiad blynyddol a llythyr ategol Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru, a manylion datblygiad polisi yn y dyfodol a fyddai'n effeithio ar 'Eich Llais'. Clywodd Aelodau fod y polisi wedi'i hyrwyddo a'i gyhoeddi fel 'Eich Llais'.

Roedd y penawdau ar gyfer 2012/13 wedi'u rhestru yn Atodiad 1 yr adroddiad:-

- Roedd nifer yr adborth a gofnodwyd wedi cynyddu o'i gymharu â 2011/12:
 - cwynion o 12%, o 587 i 660
 - canmoliaethau o 88%, o 436 i 820
 - nid oedd newid o ran awgrymiadau ar 16 o awgrymiadau
- Cynyddodd y nifer o gwynion a ddeliwyd yn llwyddiannus â nhw ar gam 1 i 94.2%, cynnydd o 2.6% ers y llynedd.
- Roedd nifer y cwynion y deliwyd â nhw o fewn y terfynau amser yn parhau i wella, gan gyflawni 91%, er na chyflawnwyd y targed corfforaethol o 95%.

- Roedd 51% o'r holl gwynion wedi'u cadarnhau neu eu cadarnhau'n rhannol, cynnydd o 13% ers y llynedd.

Nododd Aelodau fod 38 o gwynion wedi'u gwneud i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru. Roedd y nifer hwn yn uwch na'r cyfartaledd o 25 ar gyfer Awdurdodau Lleol Cymru, ac roedd y manylion wedi'u cynnwys yn Atodiad 2.

Roedd tri adroddiad Adran 21 wedi'u rhoi. Rhoddwyd yr adroddiadau hyn pan fod corff cyhoeddus yn cytuno i weithredu unrhyw argymhellion a wnaed gan yr Ombwdsmon. Cafwyd cadarnhad ei fod yn fodlon nad oedd lles y cyhoedd wedi'i gynnwys. Roedd crynodebau o'r adroddiadau wedi'u cynnwys fel Atodiad 3.

Cafwyd llai o gwynion ynglŷn ag Aelodau yn mynd yn groes i'r cod ymddygiad. Derbyniwyd 4 yn 2012/13 o'i gymharu â 9 a dderbyniwyd yn 2011/12.

Roedd amlinelliad o'r newidiadau bwriedig i 'Eich Llais' wedi'i gynnwys yn Atodiad 4. Cyfeiriwyd at y diwygiad i 'Eich Llais' a oedd yn ymgorffori'r polisi cwynion, canmoliaethau ac adborth.

Roedd manylion y broses ymgynghori wedi'u hymgorffori yn yr adroddiad ac yn cynnwys:-

- Rhoi gwybod yn fisol i'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth.
- Adroddiadau Chwarterol i'r Pwyllgor Archwilio Perfformiad.
- Rhoi gwybod yn flynyddol i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol.
- Ymgynghori gyda'r Gwasanaethau Cyfreithiol a swyddogion cwynion y gwasanaethau ynglŷn â newidiadau i 'Eich Llais'.

Mewn ymateb i gwestiynau gan y Cadeirydd a'r Cynghorydd S.A. Davies, rhoddodd y PCA fanylion ymgysylltiad a rhan Aelodau yn y broses gwynion, ac amlinellodd y dull wedi'i gydlynu a fabwysiadwyd ar gyfer delio â chwynwyr blinderus posibl, a oedd yn cynnwys enwebu swyddog penodol i ddelio â mater penodol.

Mewn ymateb i gwestiynau gan Mr P. Whitham, eglurwyd fod adroddiadau yn cael eu cyflwyno yn fisol i'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth, y Pwyllgorau Archwilio a gellid eu cyhoeddi ar wefan y Cyngor. Roedd cwynion yn ymwneud ag ysgolion, gan gyfeirio'n benodol at dderbyniadau ysgol, yn cael eu monitro gan yr ysgolion a chytunwyd y gellid darparu gwybodaeth ar dueddiadau'n ymwneud â blynyddoedd blaenorol ar gyfer Aelodau'r Pwyllgor a'u cynnwys mewn adroddiadau yn y dyfodol.

PENDERFYNWYD – *fod:-*

- (a) y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn derbyn ac yn nodi'r newidiadau a arweiniodd at y polisi cwynion, canmoliaethau diwygiedig – 'Eich Llais', a
- (b) darparu gwybodaeth ar dueddiadau yn ymwneud â blynyddoedd cynt i Aelodau'r Pwyllgor a'u cynnwys mewn adroddiadau yn y dyfodol.
- (JW i Weithredu)**

Roedd copi o adroddiad gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol: Moderneiddio a Lles (CCMLI) (cylchredwyd yn flaenorol) ar y cynnig i fabwysiadu Polisi Diogelu Corfforaethol a sefydlu Panel Diogelu Corfforaethol (PDC) Aelodau/Swyddogion ar y cyd.

Eglurodd y CCMLI nad oedd y prif gyfrifoldeb i'w gyflawni, ar draws sefydliad amlswyddogaeth cymhleth erioed wedi derbyn adnoddau ar wahân. Mae sawl adroddiad awdurdodol olynol dros y 10 mlynedd diwethaf gan gynnwys Waterhouse, Laming, Sir Benfro wedi ei gwneud yn hollol glir bod heriau i gadernid trefniadau diogelu yn codi mewn amryw o wahanol lefydd, a bod rhaid i ddiogelu fod yn "Fater i Bawb".

Amlinellwyd ymagwedd ragweithiol Sir Ddinbych i sicrhau cydymffurfriad â'i gyfrifoldebau diogelu yn yr adroddiad. Eglurwyd, er iddynt ymdrin â hyn mewn amryw o wahanol ffyrdd, ni all Sir Ddinbych fod yn hyderus bod arfer diogelu cadarn wedi'i chynnwys yn holl swyddogaethau'r Cyngor. Roedd manylion ynglŷn â datblygiad yr ymagweddau a fabwysiadwyd i gynnal proffil corfforaethol a throsolwg ar gyfer materion diogelu wedi'u rhoi mewn manylder.

Roedd Polisi a Chanllawiau Diogelu Corfforaethol drafft wedi'u seilio i raddau helaeth ar yr hyn a fabwysiadwyd yn ddiweddar yng Ngwynedd yn dilyn Arolwg Estyn ac yn sgil gofynion a amlinellwyd gan yr Arolygiaeth, oedd wedi'u cylchredeg gyda'r adroddiad. Byddai'r cynnig a gyflwynwyd yn cynnig datblygiad rhesymegol i'r gwaith rydym wedi'i wneud eisoes gyda'r Fframwaith Atebolrwydd Corfforaethol ac ar y Cynllun Gweithredu Diogelu Corfforaethol. Nod y polisi a'r canllawiau fyddai sefydlu dull strwythuredig ar gyfer sicrhau bod diogelu yn fater sy'n cael ei ystyried gan bob gwasanaeth yn y Cyngor, yn ogystal â gan bob aelod etholedig.

Agweddau allweddol y polisi a'r canllawiau yw bod:-

- plant ac oedolion yn cael eu cynnwys.
- roedd yn seiliedig ar ddiogelu, ac nid amddiffyn yn unig.
- mae'n cynnwys y syniad bod Rheolwyr Dynodedig ym mhob gwasanaeth yn ymdrin â materion diogelu (ar ôl cael yr hyfforddiant priodol).
- daw rheolwyr dynodedig ynghyd gydag uwch swyddogion ac Aelodau Arweiniol i ffurfio Panel Diogelu Corfforaethol (PDC) sy'n atebol i'r Cabinet. Disgwylir i'r PDC lunio Adroddiad Blynyddol ar gyfer rhoi gwybod yn fewnol a rhoi gwybod i'r BLIDP.
- byddai disgwyl i bob gwasanaeth sefydlu polisïau a threfnau diogelu sy'n ymdrin â'u maes busnes nhw.
- byddai cyfrifoldebau Aelodau Etholedig yn cael eu cynnwys.
- byddai'n cynnwys data craidd er mwyn rhoi gwybod. Byddai hyn yn cynnwys rhai o'r Dangosyddion Perfformiad arferol a data AD allweddol (gwiriadau CRB, cydymffurfio â geirdaon a chanran y cynghorwyr sydd wedi derbyn hyfforddiant diogelu). Byddai rhywfaint o orgyffwrdd yma gyda rhoi gwybod am y Cynllun Corfforaethol a bydd angen i'r data esblygu i sicrhau ei fod yn ychwanegu gwerth at drefnau rhoi gwybod presennol.

Mae'r atodiadau'n rhoi manylion pellach yn ymwneud â:-

- gwybodaeth sylfaenol am arwyddion o gamdriniaeth a llwybrau atgyfeirio – sy'n cysylltu â threfnau diogelu plant ac oedolion.
- adran ddefnyddiol ar y Cod Ymddygiad a threfnau Gweithio Diogel.
- adran yn amlinellu'r gefnogaeth o ran hyfforddiant a fyddai'n cael ei gynnig i ddechrau, y byddai angen eu datblygu dros amser.
- croesgyfeirio gyda'n Polisiâu Recriwtio Diogel (Adnoddau Dynol).
- canllawiau i gynghorwyr ar gyswllt diogel.
- ymdrin â honiadau o gamdriniaeth broffesiynol gan gynnwys cysylltiadau â threfnau diogelu plant ac oedolion.

Teimlwyd y byddai'r pecyn yn cynnig dull credadwy o wneud diogelu'n realiti fel pryder corfforaethol, a byddai'n meithrin agwedd gyson ac atebolrwydd ac yn cael ei deilwra i'r materion sy'n wynebu gwasanaethau penodol. Roedd y prif oblygiadau o ran cost, a fyddai'n driphlyg, wedi'u hamlinellu yn yr adroddiad. Rhoddwyd cadarnhad y gallai mabwysiadu trefniadau'r Polisi a'r Panel gynnig goblygiadau positif yn enwedig ar gyfer pobl hŷn a phobl anabl, ac na nodwyd unrhyw oblygiadau negyddol.

Er bod y canllawiau'n brin ar hyn o bryd, clywodd y pwyllgor fod AD yn cyflawni gwaith i gynhyrchu polisi ar y defnydd o gyfryngau cymdeithasol. Cadarnhaodd y CCMLI y byddai cylch y gwaith pellach yn y maes hwn yn cael ei ymgorffori yng nghylch gorchwyl y PDC. Dywedodd y PGCD wrth y Pwyllgor fod CLILC wedi cynhyrchu canllawiau ar ddefnydd Aelodau Etholedig o gyfryngau cymdeithasol a allai fod o gymorth.

Mewn ymateb i'r pryder a ganlyn a fynegwyd gan Mr P. Whitham:-

- cytunodd y CCMLI y dylid newid Atodiad 7 i gynnwys cyfeiriad at y ffaith y byddai'r Cabinet yn derbyn Adroddiad Blynyddol gan y PDC.
- yr angen i adolygu'r Polisi a'r Canllawiau yn rheolaidd, a chynnwys cyfnod adolygu penodol o fewn y Cylch Gorchwyl.
- nid oes cyfeiriad yn y Cylch Gorchwyl at y ffaith fod y PDC yn monitro cynnydd technoleg.

Eglurodd y CCMLI na ellid mynd i'r afael â'r materion a godwyd a bod rôl y PDC yn cynnwys canfod unrhyw fylchau posibl yn y Polisi.

Mynegodd y Cynghorydd M.L. Holland y farn y dylai presenoldeb yn y sesiynau hyfforddiant Diogelu fod yn orfodol. Fodd bynnag, teimlai'r Cynghorydd S.A. Davies y dylai'r penderfyniad i fynd i sesiynau hyfforddi o'r fath barhau i fod yn nwylo'r Aelod dan sylw.

Yn ystod y drafodaeth a ddilynodd, cytunodd Aelodau y byddai'r Polisi a'r Panel Diogelu yn cael eu hadolygu wedi 3 blynedd.

PENDERFYNWYD – fod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn cytuno:-

- (a) mabwysiadu'r Polisi Diogelu Corfforaethol.
- (b) sefydlu Panel Diogelu Corfforaethol gyda chylch gorchwyl fel sydd wedi'u cynnwys yn yr adroddiad, yn amodol ar y newidiadau a awgrymwyd, a

(c) *adolygu'r Polisi a'r Panel Diogelu ar ôl 3 blynedd.*
(SE i Weithredu)

10 CYNLLUN GWEITHREDU'R FFRAMWAITH LLYWODRAETHU CORFFORAETHOL

Roedd copi o adroddiad gan y Pennaeth Gwasanaethau Archwilio Mewnol (PGAM) ar Fframwaith Llywodraethu Corfforaethol (FfLIC) y Cyngor, a oedd yn rhoi manylion y cynllun gweithredu newydd oedd yn deillio o'r adolygiad o Fframwaith Lywodraethu'r Cyngor a Datganiad Llywodraethu Blynyddol (DLIB) 2012/13, wedi'i gylchredeg gyda'r papurau ar gyfer y cyfarfod.

Monitrodd y PLIC gynllun Gweithredu'r Fframwaith Llywodraethu Corfforaethol (FfLIC) yn rheolaidd fel rhan o drefniadau llywodraethu cyffredinol y Cyngor i sicrhau fod y Cyngor yn cyflwyno'r gwelliannau sydd angen yn effeithiol. Roedd FfLIC y Cyngor yn cynnwys asesiad blynyddol o drefniadau llywodraethu'r Cyngor a Datganiad Llywodraethu Blynyddol yn amlygu unrhyw wendidau llywodraethu arwyddocaol. Roedd y Fframwaith yn amlygu meysydd pellach oedd angen eu gwella, er nad oeddynt yn wendidau sylweddol.

Grŵp Llywodraethu'r Cyngor oedd yn rheoli proses y FfLIC a datblygiad y Datganiad Llywodraethu Blynyddol yn barhaus yn ystod y flwyddyn ariannol. Roedd aelodaeth y Grŵp yn cynnwys:-

- Cadeirydd y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol
- Is-Gadeirydd y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol
- Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democraataidd
- Pennaeth Cynllunio Busnes a Pherfformiad
- Pennaeth Cyllid ac Asedau
- Pennaeth Archwilio Mewnol

Roedd y Grŵp wedi datblygu'r Cynllun Gweithredu drafft oedd wedi'i gynnwys fel Atodiad 1. Ar hyn o bryd, roedd gan y Cynllun Gweithredu amlinellol sawl cyfrifoldeb, terfyn amser a diweddariadau cynnydd nad oedd wedi'u cwblhau a byddai'r rhain yn cael eu hychwanegu cyn y diweddariad nesaf a'u cynnal yn rheolaidd.

Rhoddodd y PAM grynoded fanwl o Atodiad 1 a chyfeiriodd at y Materion Llywodraethu Sylweddol yn Natganiad Llywodraethu Blynyddol 2012/13. Cyfeiriwyd yn benodol at yr angen i AD Strategol gyflwyno gwelliannau yn dilyn adroddiad Archwilio Mewnol negyddol, yr angen i wella ein trefniadau llywodraethu gwybodaeth, rheoli asedau gwybodaeth a'r modd yr hyfforddwyd gweithwyr ac aelodau etholedig mewn gofynion Diogelu Data a Rhyddid Gwybodaeth.

Yn dilyn trafodaeth bellach:-

PENDERFYNWYD – *fod:-*

- (a) y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn derbyn ac yn nodi cynnwys Cynllun Gweithredu drafft y Fframwaith Lywodraethu Corfforaethol.
- (b) yn cytuno i gynnwys colofn ychwanegol yn nodi terfynau amser yn ymwneud â blynyddoedd cynt, ac
- (c) yn gofyn i Aelodau'r Pwyllgor dderbyn gwybodaeth am ddyddiadau cyflwyno'r canlynol:

- ail-lansiad y Fframwaith Bartneriaeth.
- dyddiad y Polisi Atal Twyll a Llygredd.
- diweddaru'r Rheoliadau Ariannol.
- diweddaru'r Polisi Rhannu Pryderon.

(IB i Weithredu)

11 ADRODDIAD ARCHWILIAD MEWNOL ADNODDAU DYNOL STRATEGOL

Roedd copi o adroddiad gan Bennaeth y Gwasanaethau Archwilio Mewnol (a gylchredwyd eisoes) yn amlinellu'r cynnydd o fewn Adnoddau Dynol Strategol ar y Cynllun Gweithredu oedd wedi'i gynnwys yn yr adroddiad Archwilio Mewnol ym fis Hydref, 2012.

Roedd y PLIC wedi monitro cynnydd ar weithredu'r camau gwella a nodwyd gan AD Strategol o ganlyniad i adolygiad Archwilio Mewnol. Roedd Archwilio Mewnol wedi adolygu sawl maes o fewn AD Strategol yn ystod 2012/13, gan ryddhau eu hadroddiad ym mis Hydref, 2012. Cododd y cynllun gweithredu o fewn yr adroddiad 11 o faterion, ac roedd AD Strategol wedi dynodi 45 o weithredoedd mewn ymateb iddynt a fyddai'n cael eu cyflwyno o fewn gwahanol derfynau amser. Cynhaliodd Archwilio Mewnol adolygiad dilynol ar y cynllun gweithredu ym mis Chwefror, 2013 a'u canfyddiad oedd, er bod rhywfaint o gynnydd wedi bod, roedd lefel y cynnydd yn "siomedig o araf" a gwnaed cais am adroddiad cynnydd pellach.

Nododd AD Strategol gynnydd arwyddocaol. Fodd bynnag, er bod camau penodol a nodwyd yn y cynllun gweithredu wedi'u cwblhau, roedd y PAM wedi awgrymu na ellid gwybod eto pa mor effeithiol y bu'r camau hyn wrth fynd i'r afael â'r materion yn yr adroddiad Archwilio Mewnol. Roedd y ddau wasanaeth wedi cyfarfod i drafod y materion oedd yn weddill ac wedi cytuno gweithio'n agosach at ei gilydd i gynnig sicrwydd i'r PAM fod gwelliannau'n cael eu gwneud a'u bod yn mynd i'r afael â materion yn effeithiol.

Eglurwyd fod AD Strategol yn mynd drwy gyfnod o newid a gwelliant arwyddocaol ac y byddai'r camau oedd wedi'u tafod yn yr adroddiad yn rhan o gynllun gweithredu mwy ar gyfer gwella, ac roedd y prosiect yn cael ei reoli drwy broses methodoleg rheoli prosiect y Cyngor ar Verto.

Roedd tabl yn nodi'r sefyllfa ddiweddaraf ar gyfer pob un o'r 45 o weithredoedd a nodwyd gan AD Strategol i fynd i'r afael â chynllun gweithredu'r adroddiad Archwilio Mewnol wedi'i gynnwys yn Atodiad 1. Roedd y tabl yn manylu ar:-

- y materion oedd angen mynd i'r afael â nhw
- y camau a nodwyd i fynd i'r afael â'r materion

- diweddariad AD Strategol ar y cynnydd diweddaraf
- sylwadau – gan gynnwys barn ar i ba raddau mae'r camau yn mynd i'r afael â'r mater

Cadarnhaodd y PAM fod AD Strategol wedi cyflawni cynnydd sylweddol ar y cyfan wrth fynd i'r afael â'r materion a godwyd gan Archwilio Mewnol. Er bod bron pob un o'r camau wedi'u gweithredu bellach, mewn rhai achosion byddai'n cymryd amser i asesu a fu'r rhain yn hollol effeithiol ac roedd rhywfaint o'r llwyddiant yn dibynnu ar gydymffurfiaid o fewn gwasanaethau eraill. Er mwyn cynnig sicrwydd atodol, byddai Archwilio Mewnol yn cynnal adolygiad pellach o brosiect gwella AD Strategol yn ystod mis Ebrill, 2014, a fyddai'n cynnwys asesiad o effeithiolrwydd rhai o'r gweithredoedd tymor hirach a nodwyd yn Atodiad 1. Yn enwedig, byddai'r adolygiad yn archwilio'r meysydd canlynol:-

- a yw cywirdeb data am weithwyr wedi gwella;
- gweithredu prosesau a gweithdrefnau newydd yn llwyddiannus fel rhan o adolygiadau'r broses Meddylfryd Systemau;
- cydymffurfiaid gyda pholisïau a gweithdrefnau AD o fewn gwasanaethau;
- cywirdeb data a anfonir at yr adran Gyflogau gan AD;
- effeithiolrwydd Desg Gymorth Civica i wella gwasanaeth cwsmeriaid;
- gweithredu fframwaith recriwtio newydd yn llwyddiannus;
- datblygu cynlluniau olyniaeth ar gyfer swyddi allweddol mewn gwasanaethau.

Amlygodd y Cyngorydd M.L. Holland bwysigrwydd sicrhau fod data a ddychwelwyd yn gywir ac yn cael ei dderbyn o fewn y terfynau amser a nodwyd, a themlai y gallai cyflwyno awtomatiaeth gynorthwyo i ddileu gwallau a gwella lefel y gwasanaeth a ddarparwyd. Rhoddodd y swyddogion fanylion y gwiriadau a'r gweithdrefnau a fabwysiadwyd, gan ddefnyddio TRENT a chynnwys adroddiadau rheolwyr, i liniaru problemau o'r fath.

Mewn ymateb i bryderon a godwyd gan Mr P. Whitham ynglŷn â chydymffurfiaid gwasanaethau o ran darparu data o fewn terfynau amser, eglurodd y swyddogion y byddai unrhyw fethiant rheolaidd i gydymffurfio yn cael ei ganfod a'i herio drwy'r broses Herio Gwasanaethau. Eglurodd y PGCD y byddai adroddiad yn cael ei gynhyrchu, fel rhan o'r broses Herio Gwasanaethau, ar berfformiad gwasanaethau unigol mewn perthynas â gwahanol faterion AD.

Cadarnhaodd y PAM y byddai adolygiad yn cael ei gynnal ym mis Ebrill 2014, a byddai adroddiad cynnydd yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol ym mis Mai, 2014.

PENDERFYNWYD – fod:-

- (a) y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn derbyn yr adroddiad ac yn cydnabod y cynnydd a wnaed, ac
 - (b) yn cytuno y dylid cyflwyno adroddiad cynnydd pellach ym mis Mai, 2014.
- (IB i Weithredu)**

12 ADRODDIAD CYNNYDD ARCHWILIO MEWNOL

Roedd copi o adroddiad gan y Pennaeth Archwilio Mewnol eisoes wedi'i gylchredeg.

Cyflwynodd y PAM yr adroddiad ar gynnydd diweddaraf y gwasanaeth Archwilio Mewnol o ran ei ddarpariaeth gwasanaeth, darparu sicrwydd, adolygiadau a gwblhawyd, perfformiad ac effeithlonrwydd wrth ysgogi gwellant.

Roedd yr wybodaeth a ddarparwyd wedi'i chyflwyno i'r cyfarfod ar 17 Mawrth, 2013 a byddai'r PDC yn derbyn y sefyllfa canlyniad terfynol yn yr Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol nesaf.

Roedd yr adroddiad yn rhoi diweddariad mewn perthynas â:-

- cyflawni'r Cynllun Sicrwydd ar gyfer 2013/14
- adroddiadau Archwilio Mewnol diweddar a roddwyd
- ymateb y rheolwyr i faterion a godwyd
- perfformiad Archwilio Mewnol

Roedd manylion y gwaith a waned yn ystod 2013/14, o'i gymharu â'r Strategaeth Archwilio Mewnol, wedi'i gynnwys yn Atodiad 1. Roedd yn manylu ar sgoriau sicrwydd a'r nifer o faterion a godwyd ar gyfer yr adolygiadau a gwblhawyd, diffiniadau a ddefnyddiwyd i ffurfio'r sicrwydd archwilio a'r sgoriau a ddefnyddiwyd i asesu'r lefelau risg ar gyfer y materion a godwyd.

Roedd manylion y lliwiau a ddefnyddiwyd ar gyfer y sgoriau sicrwydd wedi'u rhoi, ynghyd â rhestr o adroddiadau a roddwyd ers mis Gorffennaf, 2013. Roedd adroddiadau Crynodeb Gweithredol a chynlluniau gweithredu wedi'u hatodi i'r adroddiad er gwybodaeth ychwanegol ac yn cynnwys:-

- Ymrwymiad Lleihau Carbon.
- Profi Sicrwydd Systemau Ariannol 2012/13.
- Strategaeth Gwblhau Taith i Waith.
- Gwasanaeth Maethu.
- Gwasanaeth Tai (Rhenti a Diwygio'r Gyfundrefn Les).
- Gweithrediadau Cefn Gwlad.
- Gosod terfynau rhwng rolau a chyfrifoldebau Gwasanaethau Cynllunio Addysg ac Adnoddau a Chyfrifeg.

Roedd ymateb y rheolwyr i faterion a godwyd gan archwilio mewnol yn cynnwys:-

Roedd y rhan fwyaf o adroddiadau Archwilio Mewnol yn nodi risgiau a gwendidau rheoli ac roedd y rhain wedi'u graddio fel risgiau critigol, arwyddocaol na chymedrol. Roedd y rheolwyr wedi cytuno ar weithredoedd i fynd i'r afael â'r risgiau hyn gan gynnwys cyfrifoldebau ac amserlenni. Byddai pob achos lle nad oedd rheolwyr yn gallu ymateb i waith dilynol, neu os oeddent wedi mynd heibio i'r dyddiad cyflwyno o fwy na thri mis, yn cael eu hadrodd a byddai'r Pwyllgor yn penderfynu a oedd angen gweithredu ymhellach. Nid oedd unrhyw faterion i'w codi gyda'r Pwyllgor ar hyn o bryd ac roedd manylion yn ymwneud â Pherfformiad Archwilio Mewnol wedi'u cynnwys yn yr adroddiad er gwybodaeth.

Cyfeiriodd y PAM at Atodiad 2, a oedd yn cynnwys adroddiadau, crynodeb o adroddiadau, Barn yr Archwilwyr a Chynlluniau Gweithredu, y gwnaed cais amdano'n flaenorol fel newid i'r dull adrodd presennol.

Mewn ymateb i gwestiwn gan Mr P. Whitham, cytunodd y PAM i roi manylion ar daenlen yn ymwneud â Pherfformiad Archwilio Mewnol, Sicrwydd Hanfodol – pob targed canran.

PENDERFYNWYD –fod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn:-

- (a) nodi cynnydd Archwilio Mewnol a'u perfformiad hyd yma yn 2012/13. derbyn yr adroddiadau Archwilio Mewnol diweddaraf a roddwyd, a
- (b) darparu manylion yn ymwneud â Pherfformiad Archwilio Mewnol, Sicrwydd Hanfodol – pob targed canran.

(IB i Weithredu)

13 ADRODDIAD ARCHWILIO MEWNOL YSGOL CLAWDD OFFA

Roedd copi o adroddiad gan Bennaeth y Gwasanaethau Archwilio Mewnol (oedd eisoes wedi'i gylchredeg) yn rhoi manylion adroddiad Archwilio Mewnol ar Ysgol Clawdd Offa, Prestatyn.

Roedd y PDC wedi gofyn i adroddiad Archwilio Mewnol llawn gael ei gyflwyno i'w cyfarfod ym mis Medi gan fod y Farn Archwilio Mewnol yn nodi Sicrwydd Isel ac roedd y Cynllun Gweithredu'n cynnwys 21 o faterion y gellid eu rheoli yn yr ysgol.

Eglurodd y PAM fod cyfarfod dwysau wedi'i gynnal yn yr ysgol a gwnaed cais am adolygiad dilynol i gynorthwyo i fonitro cynnydd. Mynegodd y PAM ac Aelodau'r Pwyllgor bryder ynglŷn â diffyg rhyngweithiad ac ymgysylltiad gan aelodau'r Grŵp yn y cyfarfod. Cadarnhaodd y byddai copi o'r adroddiad dilynol yn cael ei gylchredeg i Aelodau'r Pwyllgor ar ôl ei gwblhau, a byddai adroddiad pellach yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol ym mis Rhagfyr, 2013.

PENDERFYNWYD –fod:-

- (a) y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn derbyn ac yn nodi cynnwys yr adroddiad a'r Cynllun Gweithredu, ac
- (b) adroddiad dilynol yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol ym mis Rhagfyr, 2013.

(IB i Weithredu)

14 ADBORTH O'R CYFARFOD CYDRADDOLDEB CORFFORAETHOL

Derbyniodd y Pwyllgor adroddiad llafar gan y Cynghorydd M.L. Holland mewn perthynas â'r cyfarfod Cydraddoldeb Corfforaethol.

Eglurodd y Cynghorydd M.L. Holland bwysigrwydd sicrhau cydraddoldeb ledled y Cyngor mewn perthynas â phob agwedd o'r swyddogaethau a gynhaliwyd, a byddai gofyn i bob Adran gwblhau Asesiadau o Effaith ar Gydraddoldeb (AEG) lle bod hynny'n berthnasol. Ymatebodd y PGCD i bryderon a fynegwyd gan y Cynghorydd S.A. Davies ac amlygodd berthnasedd a phwrpas AEG. Eglurodd fod y templedi ar gyfer adroddiadau i'r Cyngor a'r Cabinet wedi'u diwygio i gynnwys AEG, neu esboniad dros beidio â chael un, mewn achosion lle'r oedd angen penderfyniad.

Cyfeiriodd y Cynghorydd Holland at faterion a ystyriwyd yn y cyfarfod Cydraddoldeb Corfforaethol a oedd yn cynnwys hyfforddiant o bell i Aelodau Etholedig a staff, a oedd yn cynnwys iPads a Skype, a darparu safleoedd teithwyr a sipsiwn yn y Sir.

PENDERFYNWYD –fod y Pwyllgor yn derbyn ac yn nodi'r adroddiad.

15 RHAGLEN WAITH Y PWYLLGOR LLYWODRAETHU CORFFORAETHOL

Cyflwynwyd Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol (RhGD) y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol (a gylchredwyd eisoes) i'w ystyried.

Eglurodd y PGCD fod y mater o'i gwneud yn ofynnol i Aelodau Arweiniol fod yn bresennol mewn cyfarfodydd Pwyllgor wedi'i godi yn y Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Archwilio. Cytunodd y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol y gallai'r RhGD nodi'r angen am bresenoldeb Aelod Arweiniol yn y cyfarfod gan ddibynnu ar natur yr adroddiad oedd yn cael ei gyflwyno.

Rhoddodd Aelodau ystyriaeth i'r RhGD ar gyfer mis Tachwedd, 2013 a chytunwyd y byddai'r Cynghorydd J. Thompson-Hill yn cael ei wahodd i'r cyfarfod ar gyfer yr eitem Diweddariad Cyllideb.

Cadarnhaodd y Pwyllgor y Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol yn amodol ar y canlynol:-

- Cyflwyno diweddariad ar yr Adroddiad Archwilio Mewnol ar Ysgol Clawdd Offa, Prestatyn a'r Adroddiad ar y Gofrestr Risg Gorfforaethol i gyfarfod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol ym mis Rhagfyr, 2013.

PENDERFYNWYD – fod y Pwyllgor yn cymeradwyo'r Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol yn amodol ar yr uchod.

(IB a GW i Weithredu)

Daeth y Cyfarfod i ben am 13.10 p.m.

PWYLLGOR LLYWODRAETHU CORFFORAETHOL

Cofnodion cyfarfod o'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol a gynhaliwyd yn Ystafell Bwyllgora 1a, Neuadd y Sir, Rhuthun, Dydd Gwener, 27 Medi 2013 am 9.30 am.

YN BRESENNOL

Y Cynghorwyr Brian Blakeley, Stuart Davies, Martyn Holland, Gwyneth Kensler a/ac Jason McLellan (Cadeirydd)

HEFYD YN BRESENNOL

Dirprwy Swyddog Monitro /Twrnai (LJ); Pennaeth Cyllid ac Asedau (PM); Prif Gyfrifydd (RW); Rheolwr Cyllid Cyfalaf (VH); Cyfrifydd Technegol (SJ); Pennaeth Cynllunio Busnes a Pherfformiad (AS); Rheolwr Swyddfa'r Rhaglen Gorfforaethol (KA) a Gweinyddydd y Pwyllgor (KEJ) ynghyd â Chynrychiolwyr Swyddfa Archwilio Cymru (GB, NR ac AV).

1 YMDDIHEURIADAU

Y Cynghorydd Julian Thompson-Hill, Aelod Arweiniol dros Gyllid ac Asedau

Ymddiheurodd y Pennaeth Cyllid ac Asedau na fyddai'n gallu aros am y cyfarfod cyfan.

2 DATGAN CYSYLLTIAD

Fe wnaeth y Cynghorydd Gwyneth Kensler ddatgan cysylltiad personol gyda Twm o'r Nant, Dinbych y cyfeiriwyd ato yn Natganiad Cyfrifon 2012/13.

3 MATERION BRYD

Ni chodwyd unrhyw faterion brys.

4 CYMERADWYO DATGANIAD CYFRIFON 2012/13.

Cyflwynwyd yr adroddiad (a gylchredwyd yn flaenorol) a oedd yn cyflwyno Datganiad Cyfrifon 2012/13 gan y Pennaeth Cyllid ac Asedau (PCA) i'w gymeradwyo'n ffurfiol. Roedd Adroddiad Archwilio'r Datganiad Ariannol a gynhyrchwyd gan Swyddfa Archwilio Cymru (SAC) hefyd wedi'i roi ynghlwm wrth yr adroddiad.

Amlygodd y PCA bwysigrwydd y ddogfen a'r sicrhad a roddwyd gan SAC yn dilyn eu gwaith archwilio. Fe wnaeth hefyd achub ar y cyfle i fynegi ei werthfawrogiad o'r gwaith ardderchog a wnaeth y tîm cyllid.

Rhoddodd y Prif Gyfrifydd (PG) gyflwyniad ar y Datganiad Cyfrifon a ddarparai –

- drosolwg ar y cyfrifon a'r prif ddatganiadau ariannol

- amlinelliad o'r prosesau cysylltiedig gan gynnwys gofynion deddfwriaethol ac amserlenni ynghyd â rôl yr aelodau yn y broses honno
- dangosai sut yr oedd ffigurau penodol yr adroddwyd arnynt yn y Cyfrif Refeniw wedi'u hadlewyrchu yn y datganiadau ariannol, ac
- amlygai'r meysydd allweddol i roi sylw iddynt gan gynnwys Symudiad yn y Cronfeydd Wrth Gefn; y Datganiad Incwm a Gwariant; y Fantolen a'r Datganiad Llif Arian.

Wrth gloi dywedodd y PG na ddaeth dim problemau sylweddol i'r amlwg o archwiliad SAC a rhoddai hyn sicrhad ynglŷn â'r prosesau a chydymffurfio.

Cyfeiriodd Mr A. Veale, SAC at rôl SAC yn y broses gyffredinol yn ogystal ag at eu cyfrifoldeb i adrodd ar y datganiadau ariannol. Cyflwynodd drosolwg ar ganfyddiadau'r adroddiad gan gyfeirio'n benodol at y canlynol -

- roedd yr Archwilydd Penodedig yn bwriadu cyflwyno adroddiad archwilio diamod ar ôl i'r Llythyr Sylwadau gael ei ddarparu
- crynodeb o'r cywiriadau a wnaed i'r datganiad ariannol drafft
- nid oedd unrhyw broblemau sylweddol eraill yn codi o'r archwiliad
- paratowyd y datganiadau ariannol drafft a'r adroddiad ariannol i safon dda iawn ac ni welwyd unrhyw wendidau pwysig yn y rheolaethau mewnol
- ni allai cloi'r archwiliad gael ei ardystio nes bydd SAC yn ymateb yn ffurfiol i'r ohebiaeth a ddaeth i law gan y cyhoedd am y cyfrifon drafft.

Mewn ymateb i gwestiynau ymhelaethodd Mr Veale ar y camddatganiadau yr oedd y rheolwyr wedi'u cywiro. Nodwyd er y ceid rhai ffigurau mawr a oedd angen eu haddasu, ffigurau cynrychioliadol yn unig oeddent ac ni chaent ddim effaith ariannol ar y cyfrifon. Gan ymateb i'r pryderon am yr oedi cyn ardystio'r cyfrifon, esboniodd Mr Veale sail unrhyw wrthwynebiad cyhoeddus a'r trefnau dilynol i ymchwilio ac ymateb er mwyn sicrhau cloi'r archwiliad cyn gynted â phosibl. O safbwynt adborth, ceid elfennau o gyfrinachedd ac roedd adrodd yn ôl yn ddibynnol ar ganfyddiadau'r gwaith ymchwilio. Nododd yr aelodau fod oedi cyn ardystio yn ddigon cyffredin a bod cynghorau eraill yng Nghymru mewn sefyllfa debyg.

Ymatebodd y PG i gwestiynau cyffredinol am faterion a oedd yn gysylltiedig â'r cyfrifon o safbwynt y diffiniadau a ddefnyddiwyd a llinellau penodol yn y gyllideb gan gynnwys cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd. O safbwynt llywodraethu, tynnwyd sylw at ddiffyg cynrychiolaeth ar y Bwrdd o blith Cwmnïau Cysylltiedig a oedd yn cael cymorthdaliadau gan y cyngor, ac awgrymwyd y byddai'n ddefnyddiol ailedrych ar y Fframwaith Partneriaeth o bosibl. Cytunwyd y byddai'r mater yn cael ei roi ar yr agenda ar gyfer cyfarfod nesaf y Grŵp Llywodraethu a drefnwyd cyn cyfarfod nesaf y pwyllgor ym mis Tachwedd 2013. **[IB i weithredu]**

Roedd y pwyllgor yn fodlon bod sicrhad ar lefel uchel wedi'i roi o safbwynt y broses cyfrifo ariannol a chydymffurfiaeth. Ar ran y pwyllgor, diolchodd y Cadeirydd i'r swyddogion cyllid am eu gwaith caled a'u diwydrwydd ac i swyddogion SAC am eu mewnbwn a'u hadroddiad. Cytunodd y pwyllgor i barhau â'r arfer o gael y cyfrifon drafft yn eu cyfarfod ym mis Mehefin/Gorffennaf i'r dyfodol a chael adroddiad archwilio gan SAC ochr yn ochr â'r cyfrifon ym mis Medi. **[PM ac RW i weithredu]**

PENDERFYNWYD –

- (a) cymeradwyo Datganiad Cyfrifon 2012/13 fel y'i gwelir yn Atodiad 1 yr adroddiad, a
- (b) bod y Cadeirydd a'r Prif Swyddog Cyllid yn llofnodi'r Cyfrifon a'r Llythyr Sylwadau. **[JMc a PM i weithredu]**

5 LLYTHYR ASESIAID GWELLA SWYDDFA ARCHWILIO CYMRU

Cyflwynwyd adroddiad gan y Rheolwr Gwella Corfforaethol (a gylchredwyd yn flaenorol) gan gyflwyno'r Llythyr Asesiad Gwella diweddaraf ar gyfer Cyngor Sir Ddinbych a gyflwynwyd gan Swyddfa Archwilio Cymru (SAC) ar 12 Medi 2013.

Amlygodd Mr G. Bury, SAC y casgliad cyffredinol fod y Cyngor wedi cyflawni ei ddyletswyddau cynllunio gwella dan y Mesur ac wedi gweithredu'n unol ag arweiniad Llywodraeth Cymru. Crynhodd gynnwys y Llythyr Gwella gan ddweud na chafwyd dim argymhellion na chynigion newydd ar gyfer gwella. Tynnwyd sylw at y materion canlynol -

- roedd y 'trothwy rhagoriaeth' fel cysyniad yn gwbl ddealladwy ymysg uwch reolwyr ond yn llai clir i rai staff mewn gwasanaethau unigol
- roedd amrediad y canlyniadau a gafodd eu datgan ar gyfer Amcanion Gwella yn amrywio ac mae'n bosibl mai da o beth fyddai edrych ar amrywiaeth ehangach o ddulliau mesur canlyniadau yn ogystal â rhoi ffocws ehangach ar fesur llwyddiant ar gyfer amcanion penodol
- roedd yr Amcanion Gwella wedi'u cyplysu'n glir â'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig ond gallai'r cyflenwi gael ei lesteirio yn ddibynnol ar y setliad terfynol gan Lywodraeth Cymru.

Byddai'r cynnydd yn parhau i gael ei fonitro a pharheir i adrodd arno yn yr Adroddiad Gwella Blynyddol ar gyfer y Cyngor; caiff ei gyhoeddi ddiwedd Mawrth 2014.

Croesawodd y Pennaeth Cynllunio Busnes a Pherfformiad (PCBPh) y Llythyr Asesiad Gwella gan amlygu'r berthynas agored a thryloyw gyda SAC. Ymatebodd i faterion a godwyd ac amddiffynnodd ddefnyddio gwahanol ystodau a mesuriadau yn ddibynnol ar gymhlethdod y dangosyddion perthnasol.

Trafododd yr aelodau'r Strategaeth Uchelgais Economaidd a Chymunedol ddrafft a'r set gymhleth o ddangosyddion canlyniadau i fesur ei llwyddiant. Dywedodd y PCBPh fod llawer o waith y Strategaeth honno'n ddibynnol ar bartneriaid a bod ynddi elfennau nad oedd gan y Cyngor ddim rheolaeth na dylanwad drostynt a bod hynny'n cymhlethu pethau ymhellach. Byddai'r Strategaeth ddrafft yn cael ei chyflwyno gerbron y Cyngor Llawn ym mis Tachwedd a byddai'r aelodau'n cael cais i flaenoriaethu gweithgareddau er mwyn symleiddio'r broses a gosod amcanion mesuradwy. Tynnodd y Cynghorydd Gwyneth Kensler sylw at y sialensiau ariannol sy'n wynebu awdurdodau lleol a theimlai y dylid gwario llai o arian ar fiwrocratiaeth a mesur, gyda rhagor yn cael ei wario ar wasanaethau a chyflenwi. Amlygodd y PCBPh yr angen am broses fesur syml i sicrhau bod gwasanaethau'n bod yn

effeithiol. Mewn ymateb i gwestiynau, dywedodd Mr Bury y byddai'n adrodd ymhellach ar berfformiad gwasanaethau yn y Llythyr Gwella Blynyddol.

Roedd yn bleser gan y pwyllgor nodi'r adroddiad cadarnhaol a –

PHENDERFYNWYD derbyn a nodi'r Llythyr Asesiad Gwella diweddaraf a gyflwynwyd gan Swyddfa Archwilio Cymru.

Daeth y cyfarfod i ben am 11.05 a.m.

Adroddiad i:	Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol
Dyddiad y Cyfarfod:	6 Tachwedd 2013
Swyddog Arweiniol:	Pennaeth Cyllid ac Asedau
Awdur Adroddiad:	Prif Gyfrifydd
Teitl:	Cyllideb 2014/15- Diweddariad

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad yn darparu diweddariad ar y safle diweddaraf yn y broses o bennu cyllideb y cyngor ar gyfer 2014/15 ac i ystyried y casgliad nesaf o arbedion y bwriedir eu cyflwyno i'r Cyngor Sir i'w cymeradwyo ar 3 Rhagfyr 2013. Mae'r cynigion arbed yn atodedig yn Atodiad 1.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Mae gan y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol swyddogaeth archwilio parthed proses y gyllideb.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Pwyllgor yn nodi'r safle diweddaraf a'r camau nesaf a gynigir ac yn ystyried rhan nesa'r cynigion arbed i'w cyflwyno i'r Cyngor Sir a'u cymeradwyo'n ffurfiol ym mis Rhagfyr.

4. Manylion am yr Adroddiad

Cyhoeddwyd drafft Setliad Llywodraeth Leol Cymru 2014/15 ar 16 Hydref 2013. Y ffigyrau pennawd yw:

- Lleihad ariannol ar gyfartaledd ar draws Cymru o -3.5%
- Gan Sir Ddinbych mae'r setliad gwaethaf yng Nghymru sef -4.6%
- Defnyddiwyd mecanwaith lleddfu i leihau'r effaith yn 2014/15 ond caiff hyn effaith yn 2015/16

Ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn, mae ansicrwydd o hyd parthed manylion o fewn y Setliad – yn benodol ynglŷn â chyllid Cynllun Gostyngiad Treth y Cyngor a thrin cyllid ychwanegol Grant Amddifadedd Disgyblion mewn perthynas â'r angen i warchod cyllidebau ysgol. Gobeithir y daw manylion yn fwy eglur ar ôl cyfarfod o Gymdeithas Trysoryddion Cymru ar 25 Hydref. Yn ychwanegol at yr uchod, disgwylir manylion adolygiad actiwaraidd ar Gynllun Pensiwn Clwyd. Disgwylir y bydd yr adolygiad yn cynyddu costau'r cyflogwr. Mae'r Setliad drafft a phwysau eraill yn golygu bod nod arbedion o tua £8.5 miliwn wedi'i osod, er gall hyn newid wrth i fanylion ddod yn eglurach. Cyflwynir diweddariad mwy cyfredol i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol ar ddiwrnod y cyfarfod.

Mae proses y gyllideb hyd yma wedi cyflawni arbedion o £1.7 miliwn ar gyfer 2014/15 a gymeradwywyd gan y Cyngor Sir ym mis Medi. Ar 21 Hydref, cynhaliwyd gweithdy aelodau a gyflwynodd gynigion ychwanegol gwerth £4.5miliwn. Cyflwynwyd pob cynnig i aelodau etholedig gan aelodau cabinet arweiniol, gan ddarparu manylion yr arbediad, yr ardrawiad ac asesiad risg. Y bwriad yw cyflwyno'r casgliad hwn o arbedion i'r Cyngor Sir eu cymeradwyo ym mis Rhagfyr. Golyga hyn wedyn y gellir ystyried arbedion pellach fydd yn angenrheidiol i fantoli cyllideb 2014/15 ar wahân yn y gweithdy aelodau nesaf a drefnwyd ar gyfer 9 Rhagfyr, a'u cyflwyno i'r Cyngor Sir eu cymeradwyo yn Ionawr/Chwefror 2014.

Mae'n bwysig bod gan aelodau etholedig gyfle i godi cwestiynau neu bryderon am unrhyw arbedion a gynigir i'w cymeradwyo yn yr atodiad amgaeedig. Mae'r Aelod Arweiniol a'r Pennaeth Cyllid ac Asedau yn fodlon trafod unrhyw gynnig yn fanylach cyn cyflwyno'r adroddiad i'r Cyngor Sir i'w gymeradwyo.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Y gyllideb sy'n cynnal cyflawni holl flaenoriaethau a gwasanaethau'r cyngor.

6. Beth fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Mae'r atodiad yn dynodi arbedion o £4.5m ar gyfer 2014/15. Cytunwyd yn flaenorol ar arbedion o £1.7m. Gallai nod arbedion ar gyfer 2014/15 fod yn £8.5m.

7. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd?

Cynigiwyd y cynigion arbed a gynhwyswyd fel Atodiad 1 gan Benaethiaid Gwasanaethau. Cynhaliwyd cyfres o gyfarfodydd gyda gwasanaethau a chyllid, yn cynnwys cyfarfodydd gyda'r aelodau arweiniol perthnasol yn bresennol. Trafodwyd y cynigion arbed yn fanwl mewn gweithdy aelodau ym mis Hydref. Dosbarthwyd y cynigion i bob aelod etholedig gyda chynnig i drafod unrhyw gynigion yn fanwl cyn eu cyflwyno i'r Cyngor Sir.

8. Datganiad Prif Swyddog Cyllid

Mae'r cyngor yn wynebu heriau ariannol arwyddocaol dros y blynyddoedd nesaf. Bydd cytundeb ffurfiol ar gam nesaf y cynigion arbed yn caniatáu i ymdrech wleidyddol a chorfforaethol ganolbwyntio ar y dasg anodd o adnabod a chytuno ar y mesurau angenrheidiol eraill i osod cyllideb 2014/15.

9. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Rhaid ystyried effaith gwasanaeth ac ariannol pob cynnig fel rhan o broses gosod y gyllideb.

BUDGET WORKSHOP 21/10/2013 MEDIUM TERM FINANCIAL PLAN : SAVING PROPOSALS 2014/15

<u>Service Area</u>	<u>Description</u>	<u>Phase 1</u>		<u>Phase 2</u>	
		<u>Savings Agreed</u>		<u>Savings Proposed</u>	
		<u>2014/15</u>		<u>20/14/15</u>	<u>2015/16</u>
		<u>£k</u>		<u>£k</u>	<u>£k</u>
<u>CORPORATE EFFICIENCIES</u>					
Reduce Contingency for balances and impact of Recession	Phase out budget provision over 3 years	300			
Workforce Efficiencies	Includes Removal of Essential Car User Allowance	363			
Modernising the Council	Agreed target per 2013/14 Budget only - further projects being developed and will be apportioned to Services	300			
Removal of one-off funds	Social Care Additional Funds in 12/13			905	
Carbon Reduction Commitment	Dropping out of payment scheme			150	
Capital Financing Budget	Repayment of loans to generate ongoing revenue saving			250	
Single Status	Scheme now fully implemented, no additional budget needed			250	
Property Running Costs	Energy efficiency, NNDR reductions			100	
LDP contribution	Reduce Corporate contribution to LDP from £25k p.a to £15k p.a			10	
		963		1,665	0
<u>SERVICE EFFICIENCIES</u>					
<u>Communication, Marketing & Leisure</u>					
Modernise Library Service Provision	Better use of space eg Gallery, Museum, TIC, location and suitability of some buildings etc	30			
Scala	Reduced Council subsidy	12			
Clwyd Leisure	Reduced Council subsidy	50			
ECTARC	Reduced Council subsidy	10	20		
Ruthin Craft Centre	Reduce Council's financial support	20			
Llangollen Pavilion	Reduce Council's financial support	25			
Youth Services	Reconfiguration of elements of the service			40	
		147		60	0
<u>Highways & Environmental Services</u>					
Renegotiate recycle and disposal contracts	Contracts currently being tendered - increased competition likely to drive down prices	27			
Environmental Services	Other Small savings	10			
WAG Waste Target Pressures	Increase in Landfill Tax, costs of collection etc	-50			
Reduced subsidy of School Meal Service	Increased take up of meals	50			
Management Restructure	Integration of Environment & Highways into one structure			400	
Emergency Planning	Savings arising from joint service with Flintshire			30	
Waste Management	Efficiencies from investment in transfer station and reduced contribution to Sustainable Waste Management Grant reserve			200	
Fleet Efficiencies	Reduction in vehicle numbers			80	
Building Cleaning	Renegotiation of Contracts			100	
		37		810	0
<u>Planning and Public Protection</u>					
Review Pest Control	Only carry out statutory part of function	20			
Review of Planning Policy Service	Reduce LDP contribution	10	10		
Review of CCTV service	Reduction of overtime costs and collaborative project	0	65		
Review of Management	Management Restructure	30			
		60	75		0
<u>Adults & Business Services</u>					
Cefndy Healthcare	Planned reduction in Council subsidy	31			
Older People					
Impact of investment in reablement	Reduced need for care services as more people are able to live independently for longer	75			
Residential Care - Impact of Extra Care	Less people needing residential care due to preventative services and more independent living opportunities	150			
Reablement Intervention	Reduce need for care services through targetted intervention	13			
Telecare	Regional partnership will reduce running costs	10			
Other Adult Services					
Systems Thinking and Vacancy Control	Process improvements to reduce admin and other costs	90			
Social Care Regional Board - Procurement Hub	Better commissioning of high cost placements	18			
Service Managers	Streamline Management structure			60	
Day & Work Opportunities	Modernise Day & Work Opportunities (Learning Disability)			50	
Mental Health Services	Reduce management commitment within service			46	
Welfare Rights Service	Channel Shift			50	
Community Development	Refocus service delivery			25	
		387		231	0
<u>School Improvement & Inclusion</u>					
Special Education	Review of Recoupment and Out of County Placements			200	
Pupil Support	University related fees			8	
ABA	Specific budget no longer required			25	
Training	20% reduction in budget			6	
Outreach	Budget Re-aligning			5	
Music & Arts	Review of Service Provision			52	
		0		296	0
<u>Customers & Education Support</u>					
Supplies & Services	Targetted reduction in spend			30	
		0		30	0
<u>Children's Services</u>					
Budget used to fund external placements for looked after Children to reflect revised demand	Currently exceptionally high due to type of placements. These will change as certain individuals become adults	64			
West Rhyl Young Peoples Project	Reduce / remove grant funding	41			
Social Care Regional Board - Procurement Hub	Better commissioning of high cost placements	17			
Outcome Agreement	Funding no longer needed in CS			69	
Tir Na Nog	Reconfigure service provision			64	
Staffing Budgets	Adjust budgets to account for staff turnover			195	
		122		328	0

Housing & Community Development

Review of Economic & Business Development
Non HRA

Review of Management Structure
Review of commissioning

20	30	40
	10	10
20	40	50

Finance & Assets

Property Services
Finance
Internal Audit

Management Restructure and review of process / admin
Includes not replacing vacant posts and reduction in hours

0	100	50
	75	75
	25	
0	200	125

HR

Training
Occupational Health
Lead Business Partner
Capital Financing

Re provision of service

Investment repaid following 2010 Restructure

	10	15
	3	
	3	
	12	
0	28	15

Legal & Democratic Services

Registration of Electors
Registrar
Civics
Legal Library
Administration

Reduce expenditure on publications
Review administration provision

	30	
	20	
	5	
	8	
	20	
0	83	0

Business Planning & Performance

Improvement Team
Partnership & Communities Team
Programme Office
Partnership & Communities Team

Delete Vacant Manager Post
Delete Performance Officer Post
Reduce Core Funding
Restructure Phase 2 (net savings)

	54	
	45	
	13	
		35
0	112	35

ICT & Business Transformation

0	0	0

Schools

School Reorganisation
School Reorganisation
Schools
School Reorganisation

Non-pupil related elements of budget (Area 2)
Saving related to Formula Review for Middle Schools
Release of Non-delegated contingency fund
Non-pupil related elements of budget (Area 1)

	150	
	80	
	200	
	88	62
0	518	62

Total Service Savings

773	2,811	287

Total Council Savings

1,736	4,476	287

Total Savings Identified
Further Corporate Savings
TOTAL

6,212	287
250	
6,462	287

Includes Modernisation Targets of

300 (to be reviewed)

Adroddiad I:	Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol
Dyddiad y Cyfarfod:	6 Tachwedd 2013
Aelod/Swyddog Arweiniol	Gary Williams, Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd
Awdur yr Adroddiad:	Gary Williams
Teitl:	Protocol ac Arweiniad i Aelodau Etholedig a Benodwyd i Gyrrff Allanol

1 Am beth mae'r adroddiad?

- 1.1 Mae'r Pwyllgor wedi gofyn am adroddiad ar yr arweiniad i Aelodau yn ymwneud â'u sefyllfa wrth gynrychioli'r Cyngor ar gyrrff allanol, yn enwedig o ran yr angen i Aelodau o'r fath adrodd yn ôl i'r Cyngor ar eu gweithgareddau gyda'r corff hwnnw

2 Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

- 2.1 Gofyn i'r Pwyllgor ystyried y materion sy'n ymwneud ag adroddiadau Aelodau ar eu gweithgareddau gyda chyrrff allanol.

3 Beth yw'r Argymhellion?

- 3.1 Bod y Pwyllgor yn ystyried y materion sy'n ymwneud ag adroddiadau Aelodau ar eu gweithgareddau gyda chyrrff allanol.

4 Manylion am yr adroddiad.

- 4.1 Ochr yn ochr â'u rhan yn y Cyngor ei hun, mae'n bosibl i Aelodau gymryd rhan mewn ystod eang o gyrrff allanol, gan gynnwys sefydliadau cymunedol, ymddiriedolaethau elusennol, clybiau chwaraeon a hamdden, cymdeithasau tai a chwmnïau. Weithiau bydd yr Aelodau'n cael eu penodi i fod ar y sefydliadau hyn gan y Cyngor ei hun neu mewn achosion eraill, gall yr Aelod gael ei benodi yn annibynnol o unrhyw ymrwymiad i'r Cyngor.
- 4.2 Mae hwn yn wahaniaeth pwysig. Mae Aelodau a benodwyd i fod ar gyrrff allanol gan y Cyngor yn cael eu trin yn wahanol o dan y Cod Ymddygiad i'r rhai a benodir yn annibynnol o unrhyw ymrwymiad i'r Cyngor ble mae'n ymwneud â datganiadau cysylltiad.
- 4.3 Yn ogystal, gall Aelodau a benodwyd i gorff allanol gan y Cyngor gael y fantais o indemniad mewn rhai amgylchiadau gan y Cyngor na fyddent yn ei gael pe baent wedi eu penodi yn annibynnol o unrhyw ymrwymiad i'r Cyngor.

- 4.4 Mae'r gwahaniaeth hefyd yn bwysig o ran presenoldeb Aelodau mewn cyfarfod o gorff allanol y mae Aelod wedi ei benodi gan y Cyngor y gellir ei gyfrif fel presenoldeb gan yr Aelod at ddibenion Deddf Llywodraeth Leol 1972 wrth benderfynu a yw Aelod wedi ei ddiarddel am ddiffyg presenoldeb.
- 4.5 Bydd rôl Aelod mewn cysylltiad â chorff allanol yn amrywio yn dibynnu ar y corff. Bydd rhai Aelodau yn dod yn gyfarwyddwyr cwmnïau, ymddiriedolwyr ymddiriedolaethau elusennol, aelodau o bwyllgorau rheoli wrth wneud penderfyniad neu efallai yn arsylwyr neu gynrychiolwyr heb wneud penderfyniadau. Mae pob un o'r rolau gwahanol hyn yn cynnwys goblygiadau cyfreithiol gwahanol ac efallai'n denu lefelau gwahanol o indemniad.
- 4.6 Mae gan aelodau rôl bwysig wrth gynrychioli'r Cyngor ar gyrff allanol a gall y Cyngor elwa wrth i Aelodau fod yn rhan o gyrff o'r fath:
- Darparu gwybodaeth, sgiliau ac arbenigedd na fyddai ar gael fel arall.
 - Darparu atebolwydd lleol neu gyfreithlondeb democrataidd i benodi cynrychiolydd etholedig.
 - Sicrhau bod perthynas dda yn cael ei chynnal gyda'r corff.
 - Cyflwyno prosiect partneriaeth sy'n gofyn am fewnbwn sefydliadau eraill neu grwpiau cymunedol.
 - Diogelu buddsoddiad neu ased y Cyngor, h.y. os yw'r Cyngor yn darparu cyllid grant neu'n darparu cyllid ar gyfer darparu gwasanaeth.
 - Denu cyllid allanol na fyddai ar gael i'r Cyngor ar ei ben ei hun.
- 4.7 Er mwyn sicrhau bod cynrychiolaeth y Cyngor ar gorff allanol yn parhau i fod yn berthnasol ac yn cynnig y buddion a restrir uchod, mae'n bwysig bod unrhyw un sy'n cael ei benodi i gorff allanol yn darparu gwybodaeth ac adroddiadau o bryd i'w gilydd i'r Cyngor ar yr hyn y mae'r sefydliad yn ei wneud.
- 4.8 Mae hefyd yn bwysig pan fydd y Cyngor yn ariannu'r corff allanol i unrhyw raddau, bod Aelodau yn ymwybodol o'r defnydd a wneir o'r cyllid hwnnw.
- 4.9 Mae yna nifer o ffyrdd y gallai adroddiadau yn ôl o'r fath ddigwydd. Mewn rhai awdurdodau, gwahoddir yr aelodau i adrodd yn ôl ar weithgareddau cyrff allanol y maent yn cynrychioli'r Cyngor arnynt trwy nodiadau briffio rheolaidd / cylchlythyrau aelodau er mwyn i Aelodau eraill o'r Cyngor fod yn ymwybodol a deall y gwaith sy'n cael ei wneud gan y cyrff allanol hynny. Mewn awdurdodau eraill, mae Aelodau yn adrodd yn ôl i'r Cyngor trwy ddulliau mwy ffurfiol trwy adroddiadau i'r Cabinet, y Pwyllgorau Archwilio, y Cyngor neu'r Cyngor Anffurfiol. Awgrymir nad yw dull un maint yn ffitio pawb yn briodol. Mae'n amlwg bod rhai cyrff allanol yn cael effaith fwy sylweddol ar adnoddau'r Cyngor a blaenoriaethau polisi nag eraill.
- 4.10 Mae'r rhestr o gyrff allanol y mae'r Cyngor wedi penodi Aelodau iddynt yn Atodiad 1 gyda'r adroddiad hwn. Mae yna amrywiaeth eang o gyrff y mae Aelodau wedi eu penodi iddynt. Yn amlwg, bydd rhai o'r cyrff hyn yn cael mwy o effaith ar flaenoriaethau a chymunedau'r Cyngor nag eraill. Bydd rhai cyrff yn derbyn cymorth ariannol sylweddol gan y Cyngor ac eraill yn cael llai neu ddim.

- 4.11 Wrth ystyried gofynion adrodd i Aelodau o gyrff allanol efallai y bydd y pwyllgor yn dymuno ystyried yr amlder a'r fforwm mwyaf priodol ar gyfer adroddiadau o'r fath.
- 4.12 Mae arfer awdurdodau eraill i'w weld yn amrywio. Nid oes gan lawer o awdurdodau unrhyw fecanwaith ffurfiol i Aelodau adrodd ar eu gweithgareddau. Mae rhai awdurdodau yn ei gwneud yn ofynnol i Aelodau ar gyrff allanol gwblhau adroddiadau profforma templed sy'n cael eu dosbarthu er gwybodaeth i'r Cynghorwyr eraill neu eu rhoi mewn un lleoliad ble gall Cynghorwyr gael mynediad atynt.
- 4.13 Mae gan rhai awdurdodau sy'n categoreiddio'r cyrff allanol y maent yn penodi Aelodau arnynt, ofynion adrodd gwahanol yn dibynnu ym mha categori y mae'r corff allanol penodol.
- 4.14 Enghreifftiau o categorïau sydd wedi cael eu defnyddio mewn manau eraill yw:
- Cyrff sy'n gosod praesept bod y Cyngor yn casglu
 - Cyrff y mae'r Cyngor yn talu tanysgrifiad i fod yn aelod
 - Cyrff sy'n derbyn grant neu gymorth ariannol arall gan y Cyngor
 - Holl gyrff allanol eraill
- 4.15 Efallai ei bod yn ofynnol i holl gynrychiolwyr ar gyrff allanol gwblhau adroddiadau profforma blynyddol a all fod yn destun adroddiad corfforaethol i'r Cabinet pan fydd yn ystyried penodiadau i gyrff allanol. Lle bydd gan y Cyngor fwy nag un cynrychiolydd ar gorff, gallai un adroddiad y cytunwyd arno gael ei lunio.
- 4.16 Efallai y bydd aelodau yn dymuno gofyn am adroddiadau ychwanegol, mwy manwl ar gyfer rhai cyrff neu categorïau o gyrff a nodi fforwm ar gyfer adroddiadau o'r fath ee y Pwyllgor Archwilio, y Cabinet, y Cyngor ac ati
- 4.17 Dylai Aelodau fod yn ymwybodol ei bod yn ofynnol i'r Cyngor gael trefniadau yn eu lle i Aelodau gyflwyno adroddiadau blynyddol ar eu gweithgareddau fel Cynghorwyr. Nid yw'n orfodol yn ôl y gyfraith i adroddiadau o'r fath gael eu cwblhau. Mae adroddiad profforma yn cael ei ddarparu ar gyfer yr adroddiadau hynny. Efallai y bydd aelodau'n dymuno dosbarthu profforma adroddiad blynyddol ar gyrff allanol ar yr un pryd ag Adroddiadau Blynyddol y Cynghorwyr er mwyn i'r rhain gael eu cwblhau ar yr un pryd.
- 4.18 Dylai Aelodau hefyd fod yn ymwybodol nad yw cynrychiolwyr ar gyrff allanol yn cael eu penodi o reidrydd i weithredu er budd y Cyngor yn unig. Bydd yr Ymddiriedolwyr a'r Cyfarwyddwyr yn ddyledus yn ôl y gyfraith yn eu dyletswyddau i'r corff y maent yn cael eu penodi. Gall Aelodau a benodwyd i gyrff o'r fath fod wedi rhwymo gan rwymedigaethau o gyfrinachedd i'r corff allanol a allai olygu nad yw rhai agweddau o fusnes y corff yn cael eu cynnwys mewn unrhyw adroddiad.
- 4.19 Gofynnir i'r Pwyllgor ystyried y materion yn yr adroddiad hwn a nodi eu dewisiadau er mwyn cynnal ymgynghoriad llawnach gyda'r holl Aelodau etholedig.

5 Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

- 5.1 Gall gwaith cyrff allanol gyfrannu at gyflawni blaenoriaethau'r Cyngor a gall gwybodaeth reolaidd ar eu gweithgareddau gynorthwyo'r Cyngor wrth gynllunio gweithgareddau yn y dyfodol.

6 Beth fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

- 6.1 Bydd rhywfaint o amser staff ychwanegol i weinyddu'r broses adrodd. Dylai hyn gael ei gynnwys o fewn y gyllideb bresennol.

7 Pa ymgynghoriadau sydd wedi cael eu cynnal ac a gynhaliwyd Sgriniad Aseiad o Effaith ar Gydraddoldeb?

- 7.1 Mae'r adroddiad hwn yn ddechrau ymgynghoriad gyda'r Aelodau. Nid oes angen Aseiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb.

8 Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

- 8.1 Nid yw argymhellion yr adroddiad hwn i'w gweld yn cael unrhyw ganlyniadau ariannol.

9 Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

- 9.1 Y risg o beidio â derbyn adroddiadau rheolaidd yw bod yr Aelodau'n dal i gael eu penodi i gyrff allanol nad ydynt yn berthnasol i amcanion y Cyngor bellach ac yn cymryd amser yr Aelodau yn ddiangen.

10 Pŵer i wneud y Penderfyniad

- 10.1 Adran 111 Deddf Llywodraeth Leol 1972.

Full Name of Organisation		Councillors Appointed
Bangor University Court	<i>Llys Prifysgol Bangor</i>	G Kensler [Plaid]
Betsi Cadwaladr Community Health Council (Denbighshire Local Committee)	Cyngor Iechyd Cymunedol Betsi Cadwaladr (Pwyllgor Lleol Sir Ddinbych)	R Bartley [Ind - term will expire end of Feb 2014], B Blakeley [Lab] 1 vacancy as Ann Davies completed her maximum term of office in Sep 2013
Bodelwyddan Castle Trust [Trust]	<i>Ymddiriedolaeth Castell Bodelwyddan [Ymddiriedolaeth]</i>	H Jones [Plaid], D Simmons [Lab]
Brickfields Pond Local Nature Reserve Management Advisory Group	<i>Grŵp Rheoli Ymgynghorol Gwarchodfa Natur Leol Pwll Brickfields</i>	P Jones [Lab], M McCarroll [Lab]
Cadwyn Clwyd Cyfyngedig [Company Ltd by Guarantee]	<i>Cadwyn Clwyd Cyfyngedig [Cwmni Cyfyngedig trwy Warant]</i>	T R Hughes [Plaid]
Canolfan Seion (Denbigh Management Committee)	Canolfan Seion (Pwyllgor Rheoli Dinbych)	C Hughes [Lab]
Clwyd Alyn Housing Association - Llys Marchan Residential Home Advisory Committee	<i>Cymdeithas Tai Clwyd Alyn—Pwyllgor Ymgynghorol Cartref Preswyl Llys Marchan</i>	B Feeley [Ind]
Clwyd Leisure Ltd	Hamdden Clwyd Cyf.	W Mullen-James [Lab], P Penlington [Lab] - Appointments withdrawn
Clwyd Pension Fund	Cronfa Bensiwn Clwyd	H Jones [Plaid] with J Thompson-Hill [Con] substitute
Cordian Range AONB - Joint Advisory Committee [Joint Committee]	AHNE Bryniau Clwyd – Cydbwyllgor Ymgynghorol [Cydbwyllgor]	M Holland [Con], H Jones [Plaid], M Parry [Con]
Deeside and Yale College - Shadow Board	Coleg Glannau Dyfrdwy a Choleg Iâl – Bwrdd Cysgodi	R Hughes [Plaid]
Deeside College Governing Body	Corff Llywodraethu Coleg Glannau Dyfrdwy	R Hughes [Plaid]
Denbigh Lower Park Association	<i>Cymdeithas Parc Isaf Dinbych</i>	R Bartley [Ind], G Kensler [Plaid]
Denbighshire Care & Repair Agency - Strategic Business Planning Committee	<i>Asiantaeth Gofal a Thrwsio Sir Ddinbych – Pwyllgor Cynllunio Busnes Strategol</i>	B Cowie [Ind], C Williams [Plaid], C Hughes [Lab]
Denbighshire Community Chest Panel	<i>Panel Cist Gymunedol Sir Ddinbych</i>	G Kensler [Plaid], C Williams [Lab]
Denbighshire Enterprise Agency	<i>Asiantaeth Mentrau Sir Ddinbych</i>	R Bartley [Ind], M Davies [Plaid], M Holland [Con], M McCarroll [Lab], D Owens [Con], H Williams [Con]
Denbighshire Rural Development Plan Partnership	<i>Partneriaeth Cynllun Datblygu Gwledig Sir Ddinbych</i>	H Jones [Plaid], M Parry [Ind], C Williams [Plaid], E Williams [Plaid], + M Davies [Plaid]

European Centre for Training and Regional Co-operation [Trust]	<i>Canolfan Ewropeaidd ar gyfer Hyfforddi a Chydweithio Rhanbarthol [Ymddiriedolaeth]</i>	T R Hughes [Plaid]
Heather & Hillforts Partnership Board	<i>Bwrdd Partneriaeth Grug a Bryngaerau</i>	T R Hughes [Plaid], M Holland [Con]
Joint Community Safety Partnerships - Strategic Group	<i>Cydbwyllgor Partneriaethau Diogelwch – Grŵp Strategol</i>	B Cowie [Ind], D Smith [Ind]
Llandrillo College Governing Body [Now Local College Councils for Rhyl and Denbigh sites]	<i>Corff Llywodraethu Coleg Llandrillo [Cyngor Coleg Lleol ar gyfer safleoedd y Rhyl a Dinbych]</i>	B Mellor [Lab] for Rhyl LCC, R Davies [Ind] for Denbigh LCC,
Llangollen Silver Band	<i>Band Arian Llangollen</i>	T R Hughes [Plaid]
Local Access Forum	<i>Fforwm Mynediad Lleol</i>	M Holland [Con]
Marine Lake User Forum	<i>Fforwm Defnyddwyr Marine Lake</i>	I Armstrong [Lab] with A Roberts [Plaid] as named substitute
Menter Iaith Sir Ddinbych	<i>Menter Iaith Sir Ddinbych</i>	H Jones [Plaid]
Mersey Dee Alliance	<i>Cynghrair Merswy a Dyfrdwy</i>	H Evans [Ind], with J Thompson-Hill [Con] and C Williams [Plaid] as named substitutes
North and Mid Wales Trunk Road Agency [Joint Committee]	<i>Asiantaeth Cefnffyrdd Gogledd a Chanolbarth Cymru [Cydbwyllgor]</i>	D Smith [Ind]
North Wales Economic Ambition Board	<i>Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru</i>	H Evans [Ind]
North Wales Economic Forum	<i>Fforwm Economaidd Gogledd Cymru</i>	H Evans [Ind]
North Wales Fire Authority (Executive Panel) [Joint Committee]	<i>Awdurdod Tân Gogledd Cymru (Panel Gweithredol) [Cydbwyllgor]</i>	R Davies [Ind], M Lloyd-Davies [Plaid], P Owen [Con]
North Wales Fire Authority [Joint Committee]	<i>Awdurdod Tân Gogledd Cymru [Cydbwyllgor]</i>	Paul Penlington [Lab], R Davies [Ind], M Lloyd-Davies [Plaid], P Owen [Con]
North Wales International Music Festival	<i>Gŵyl Gerdd Rhyngwladol Gogledd Cymru</i>	M L Davies [Plaid] D Owens [Con]
North Wales Police and Crime Panel	<i>Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru</i>	B Cowie [Ind]
North Wales Police Authority [Joint Committee]	<i>Awdurdod Heddlu Gogledd Cymru [Cydbwyllgor]</i>	B Cowie [Ind]
North Wales Police Authority Joint Appointments Committee [Joint Committee]	<i>Cydbwyllgor Penodiadau Awdurdod Heddlu Gogledd Cymru [Cydbwyllgor]</i>	J Butterfield [Lab], S Davies [Ind]
North Wales Psychiatric Fund (Ablett Fund)	<i>Cronfa Seiciatrig Gogledd Cymru (Cronfa Ablett)</i>	R Bartley [Ind]
North Wales Residual Waste Joint Committee [Joint Committee]	<i>Cydbwyllgor Gwastraff Gweddilliol Gogledd Cymru [Cydbwyllgor]</i>	E Williams [Plaid], D Smith [Ind]

North Wales Safer Communities Board	<i>Bwrdd Cymunedau Diogelach Gogledd Cymru</i>	D Smith [Ind]
Scala Prestatyn Ltd	Scala Prestatyn Cyf.	G Sandilands [Lab]
St Kentigern Hospice, St Asaph [Trust]	<i>Hosbis Sant Kentigern, Llanelwy [Ymddiriedolaeth]</i>	D Owens [Con] with A Jones [Ind] as named substitute
Taith Joint Committee [Joint Committee]	Cydbwyllgor Taith [Cydbwyllgor]	D Smith [Ind], H Hilditch-Roberts [Ind]
Third Sector Liaison Group	<i>Grŵp Cyswllt Trydydd Sector</i>	B Feeley [Ind], H Irving [Con]
Tourism Partnership North Wales	<i>Partneriaeth Twristiaeth Gogledd Cymru</i>	H Jones [Plaid]
Upper Denbigh Community Partnership, Management Committee	<i>Partneriaeth Cymuned Dinbych Uchaf, Pwyllgor Rheoli</i>	G Lloyd Williams [Lab], C Hughes [Lab]
Valuation Tribunal for Wales, North Wales Region - Joint Appointing Panel	<i>Tribiwnlys Prisio Cymru, Rhanbarth Gogledd Cymru – Cyd Banel Penodi</i>	Cefyn Williams [Plaid]
Welsh Joint Education Committee	Cydbwyllgor Addysg Cymraeg	E Williams [Plaid]
Welsh Local Government Association - Co-Ordinating Committee	Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru – Pwyllgor Cydlyn	H Evans [Ind]
Welsh Local Government Association - Council	Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru – Cyngor	H Evans [Ind], J Thompson-Hill [Con]

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

**DRAFFT
CYNGOR SIR DDINBYCH**

ADRODDIAD BLYNYDDOL - CYNRYCHIOLWYR Y CYNGOR AR GYRFF ALLANOL

20 /20

Enw'r Cynrychiolydd:			
Enw'r Sefydliad:			
Nifer y Cyfarfodydd a Gynhaliwyd:		Nifer y Cyfarfodydd a Fynychwyd	
Rhowch ddisgrifiad byr o bwrpas / amcanion y Sefydliad:			
Disgrifiwch weithgareddau / cyraeddiadau / canlyniadau allweddol y flwyddyn:			
A ydych am barhau fel cynrychiolydd y Cyngor:			
Unrhyw sylw arall:			

Dychwelwch y ffurflen hon erbyn i

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Rheolaeth Gorfforaethol
Dyddiad y Cyfarfod:	6 Tachwedd 2013
Awdur yr Adroddiad:	Pennaeth y Gwasanaethau Archwilio Mewnol
Teitl:	Cynllun Gweithredu Fframwaith Llywodraethu Corfforaethol

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad yn darparu cynllun gweithredu wedi'i ddiweddarau i'r Pwyllgor o ganlyniad i'r adolygiad o fframwaith llywodraethu'r Cyngor a Datganiad Llywodraethu Blynyddol (DLIB) 2012/13.

2. Beth yw'r rheswm dros gyflwyno'r adroddiad hwn?

Bydd y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn monitro cynllun Gweithredu'r Fframwaith Llywodraethu Corfforaethol (FfLIC) yn rheolaidd fel rhan o drefniadau llywodraethu cyffredinol y Cyngor i sicrhau fod y Cyngor yn cyflwyno'r gwelliannau sydd angen yn effeithiol.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Dylai'r Pwyllgor ystyried a gwneud sylwadau ar Gynllun Gweithredu drafft y Fframwaith Lywodraethu Corfforaethol ac a oes angen unrhyw wybodaeth bellach arno ar y meysydd sydd wedi'u trafod yn y Cynllun Gweithredu.

4. Cefndir

3.1. Mae Fframwaith Llywodraethu Corfforaethol y Cyngor yn cynnwys asesiad blynyddol o drefniadau llywodraethu'r Cyngor a Datganiad Llywodraethu Blynyddol sy'n amlygu unrhyw wendidau llywodraethu arwyddocaol. Mae'r Fframwaith hefyd yn amlygu meysydd pellach sy'n dal angen eu gwella, er nad ydynt yn wendidau arwyddocaol.

3.2. Mae Grŵp Llywodraethu'r Cyngor yn rheoli proses y Fframwaith Llywodraethu Corfforaethol a datblygiad y Datganiad Llywodraethu Blynyddol yn barhaus yn ystod y flwyddyn ariannol. Mae'r Grŵp hwn yn cynnwys:

- Cadeirydd y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol
- Is-Gadeirydd y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol
- Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd
- Pennaeth Cynllunio Busnes a Pherfformiad
- Pennaeth Cyllid ac Asedau
- Pennaeth Archwilio Mewnol

- 3.3 Mae'r Grŵp Llywodraethu wedi datblygu'r Cynllun Gweithredu yn Atodiad 1, sydd wedi'i ddiweddarau ers ein hadroddiad diwethaf i ddangos y cynnydd hyd yma

Appendix 1 - Corporate Governance Framework Action Plan

Red - No started Amber - In progress Green - Complete

Improvement Area from AGS	Responsibility	Timescale	Progress	RAG Status
Significant Governance Issues form the Annual Governance Statement 2012/13				
Strategic HR needs to implement improvements following an adverse Internal Audit report.	Head of Strategic HR	December 2013	Head of Strategic HR & Head of Internal Audit provided separate progress report to Corporate Governance Committee 4 September 2013	Amber
We need to improve our information governance, management of information assets and the way we train employees and elected members in Data Protection and Freedom of Information requirements.	Head of Business Planning & Performance	April 2014	Reviewed Data Protection training and rolling out Developed Information Risk Policy, ready to launch Progressing roll out of EDRMS Corporate Filing programme	Green
Governance Principle 1 - Focusing on the purpose of the Council and on outcomes for the community and creating and implementing our medium and long term vision				
We still have work to do to develop how we will deliver some of our corporate priorities	Head of Business Planning & Performance	n/a	Progressed as far as possible. Priorities expanded upon, with proposed outcomes, actions etc. Progress being monitored in performance reports. Economic Ambition Strategy developed and will soon be agreed	Green
We need to improve co-ordination of the various self-assessments that we carry out.	Head of Business Planning & Performance	31/01/14	To be discussed with Head of Internal Audit services to agree a new approach for the 2013/14 self-assessment and Annual Governance Statement.	Amber
Within our financial planning, we need to develop a more strategic approach to the efficiency programme for the difficult years ahead.	Head of Finance & Assets	n/a	Three workshops a year with members programmed on financial planning. SLT session in November 2013 to look at 2015/16 and beyond.	Green
Heads of Service are developing new service standards to improve customer service further.	Head of Customers & Education Support	31/03/14	Not all services have robust standards in place as yet. Will be subject to Internal Audit review during 2013/14	Amber

Improvement Area from AGS	Responsibility	Timescale	Progress	RAG Status
We still have work to do to improve how we manage customer complaints.	Head of Customers & Education Support		The policy has been revised and re-launched with officers, elected members and the public. Procedures are in place to record and monitor complaints in all services and further work has to be done to analyse and use the information to review service delivery. Will be subject to Internal Audit review during 2013/14	Amber
The configuration of Denbighshire's strategic partnerships is not yet right and requires further work.	Head of Business Planning & Performance	n/a	We have now discontinued CYPP and HSCWB partnerships and the main groups reporting to them. Instead we have a Single Strategic Partnership Board supporting the LSB. No further rationalisation is planned.	Green
We need to re-launch our partnership framework to make sure that everyone is aware of it and uses it.	Head of Business Planning & Performance	n/a	Partnership framework launched on Intranet and issued to SLT to cascade. No further action planned.	Green
We are improving our procurement strategy, systems and processes to achieve more financial savings.	Head of Finance & Assets	31//03/14	Re-writing procurement strategy. Members of National Procurement Service and Welsh Purchasing Consortium. Developing e-sourcing and e-invoicing. Undertaking KPMG procurement health check. Draft Contract Procedure rules at consultation stage. Developing four counties procurement project and category management project.	Amber
We are strengthening the service performance challenge process for 2013.	n/a	n/a	New process now in place and service challenges commenced. No further action planned.	Green
We will continue our work to fully embed programme and project management into our culture.	Head of Business Planning & Performance	n/a	This is an on-going process but is now well established, with several officers trained in project management, use of Verto to record projects and regular reporting to CET. No further action planned.	Green

Improvement Area from AGS	Responsibility	Timescale	Progress	RAG Status
Governance Principle 2 - Members and officers working together to achieve a common purpose with clearly defined functions and roles				
We are developing a performance management framework for elected members.	Cabinet Lead Member for Modernising & Performance	31/03/14	There is an annual report from Scrutiny to Full Council on the performance of Scrutiny. Work is on-going in respect of the framework for reporting on the activities of members in other forums.	Amber
While we now have a partnership framework, we need to make sure that all current partnerships meet its requirements.	Head of Business Planning & Performance	n/a	This will be covered during Internal Audit work on partnerships on a regular basis.	Amber
We need to review the role of the S151 Officer to ensure that it meets recommended standards and good practice.	Head of Internal Audit Services	March 2014	Internal Audit review being prepared to measure S151 role against CIPFA guidance. Likely to be completed during autumn 2013.	Amber
Governance Principle 3 - Promoting values for the authority and demonstrating the values of good governance through upholding high standards of conduct and behaviour				
We need to update our anti-fraud and corruption policy.	Head of Legal & Democratic Services	January 2014	The policy remains to be reviewed. An updated policy will be presented to Corporate Governance Committee in January 2014	Amber
We are updating our Financial Regulations.	Head of Finance & Assets	31/12/13	Draft version being reviewed with Chief Accountant.	Amber
We are undertaking a self-assessment to ensure that the Corporate Governance Committee operates effectively as an audit committee.	Head of Internal Audit Services	December 2013	Assessment postponed from July 2013 to September 2013 Committee meeting. Action plan will be developed from outcome by December 2013.	Amber
Governance Principle 4 - Taking informed and transparent decisions, which are subject to effective scrutiny and managing risk				
We need to promote our scrutiny function among our stakeholders and provide further training for elected members. We will also implement any improvements arising from a recent peer review.	Head of Legal & Democratic Services	March 2014	The results of the WAO review of Scrutiny will be fed back at an event in Cardiff on 28 November. The Constitution Review Group will meet to discuss the findings of the review and any changes required to assist public engagement.	Amber

Improvement Area from AGS	Responsibility	Timescale	Progress	RAG Status
Our Corporate Self-assessment recognised some improvements needed in risk management and we will implement these and any additional issues arising from the recent Internal Audit review.	Head of Business Planning & Performance	n/a	All improvements in risk management now implemented and further work on-going on risk appetite.	Green
We will update Internal Audit's Charter and carry out a self-assessment of the service to ensure that it complies with the new Public Service Internal Audit Standards.	Head of Internal Audit Services	March 2014	Internal Audit Charter updated and approved by Corporate Governance Committee. Self-assessment planned for later in 2013.	Amber
We are strengthening our research and intelligence functions to be more proactive in the way that we consider the external environment to support decision-making and strategic planning.	Head of Business Planning & Performance	n/a	Research and development team now in place and working effectively. No further action planned.	Green
We are updating our Whistleblowing policy.	Head of Legal & Democratic Services	December 2013	The revised draft Policy has been the subject of consultation with trade unions and will be placed before Council in December 2013 for approval.	Amber
Governance Principle 5 - Developing the capacity and capability of members and officers to be effective				
We need to do more to improve the flexibility of our workforce to enable us to use them in the areas of greatest need.	Head of Strategic HR	n/a	After some initial research, the Modernisation Board decided that this was no longer viable, and the project to introduce job families and look at peaks and troughs in demand was stopped. Employees who find themselves at risk of redundancy are redeployed where possible.	n/a
We are developing a new training programme for elected members based on a needs assessment.	Cabinet Lead Member for Modernising & Performance	January 2014	Members have held a workshop to discuss training needs and a survey of members' requirements has been conducted. The results of this process will be analysed and a training programme produced to reflect members' needs.	Amber

Improvement Area from AGS	Responsibility	Timescale	Progress	RAG Status
There is still work to do to ensure that officer performance appraisals are completed at least once a year.	Head of Strategic HR	March 2014	Improvements have been made to the performance appraisal system to improve functionality and reporting accuracy. The completion rates of performance appraisals now forms part of the quality assurance provided to the Service Challenge panel for each service.	Amber
Governance Principle 6 - Engaging with local people and other stakeholders to ensure robust public accountability				
We need to make sure that our employees are fully aware of the requirements of equalities legislation.	Head of Business Planning & Performance	31/03/14	Respect Booklet launched. Will be subject to Internal Audit review in January 2014.	Amber
The Consultation & Engagement Strategy needs to become embedded in our service delivery.	Head of Business Planning & Performance	n/a	Work on this is continuing and is being supported through the roll out of The Denbighshire Way and the LSB engagement strategy.	Green
We will roll out the Denbighshire Volunteering Strategy.	Head of Strategic HR	To be agreed	Funding has been secured for 12 months to roll out the strategy. Recruitment is currently underway for the post	Amber
We need to further improve the way we engage with business groups.	Head of Business Planning & Performance	n/a	Work is progressing through the Economic Ambition Strategy.	Green

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad i:	Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol
Dyddiad y Cyfarfod:	6 Tachwedd 2013
Awdur yr Adroddiad:	Pennaeth Gwasanaethau Archwiliad Mewnol
Teitl:	Adroddiad Cynnydd Archwiliad Mewnol

1. Ynglŷn â beth mae'r adroddiad?

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi diweddariad i'r Pwyllgor ar gynnydd diweddaraf Archwiliad Mewnol o safbwynt darparu gwasanaeth, rhoi sicrwydd, adolygiadau a gwblhawyd, perfformiad ac effeithiolrwydd ar gyfer gwella.

2. Beth yw'r rheswm dros gyflwyno'r adroddiad hwn?

Cyflwyno diweddariad i'r Pwyllgor ynglŷn â:

- chyflenwi ein Cynllun Sicrwydd ar gyfer 2013/14
- adroddiadau Archwiliad Mewnol diweddar a gyhoeddwyd
- ymateb rheolwyr i faterion a godwyd
- Perfformiad Archwiliad Mewnol

3. Beth yw'r Argymhellion?

- Bod y Pwyllgor yn ystyried a chyflwyno sylwadau ar gynnydd a pherfformiad Archwiliad Mewnol hyd yma yn 2013/14
- Bod y Pwyllgor yn ystyried a chyflwyno sylwadau ar adroddiadau Archwiliad Mewnol diweddar a gyhoeddwyd a chatau dilynol

4. Cynnydd Archwiliad Mewnol

Darparu'r Cynllun Sicrwydd Archwiliad Mewnol 2013/14

- 4.1 Mae Atodiad 1 yn rhoi dadansoddiad o'n gwaith yn ystod 2013/14, o'i gymharu â'r Strategaeth Archwiliad Mewnol. Mae'n cynnwys sgorau sicrwydd a nifer o faterion a godwyd ar gyfer yr adolygiadau a gwblhawyd, diffiniadau a ddefnyddiwyd ar gyfer ein sicrwydd archwilio a'r cyfraddau a ddefnyddiwyd i asesu'r lefelau risg ar gyfer materion a godwyd.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Summary of Recent Internal Audit Reports

1. Our reports use colours for assurance ratings as follows:

Green	High Assurance	Risks and controls well managed
Yellow	Medium Assurance	Risks identified but are containable at service level
Amber	Low Assurance	Risks identified that require meeting with Director/Lead Member
Red	No Assurance	Significant risks identified that require member / officer case conference

2. Since my report in September 2013, we have issued the following reports. Executive summary reports and action plans are appended to this report for further information.

Audit Report	Audit Opinion	Issues Raised			Comments
		Critical Risk (Red)	Major Risk (Amber)	Moderate Risk (Yellow)	
Settlement Agreements	n/a	0	3	0	No formal opinion issued as only a summary report
Deputy for Finance (Court of Protection)	Medium	0	0	4	
Ysgol Brynhyfryd, Ruthin	Medium	0	0	2	

Management's response to issues raised by Internal Audit

3. Most of our Internal Audit reports identify risks and control weaknesses. We rate these as critical, major or moderate risk. Management agrees actions to address the risks, including responsibilities and timescales.
4. We report all instances where management fails to respond to our follow up work or where they exceed the agreed implementation date by more than three months. This Committee decides whether it needs to take further action, e.g. by calling the relevant people to its next meeting or asking for a written report to explain lack of progress.
5. Since my last report to this Committee, we have followed up the following reports. Members will note that we have not received a response to three action plan follow ups that we requested on 1 October 2013. We issued reminders on 23 October, but responses were not received in time for this progress report.

Audit Report	No. of Issues Followed Up	Outcome of Follow Up
Winter Maintenance	10	• Actions to address 9 issues fully implemented. • No progress on remaining issue, which we will follow up again in January 2014.
Housing Services	4	• Update requested 01/10/13 but no response by 18/10/13 deadline. • Reminder issued 23/10/13 but response not received in time for this progress report.
Housing Responsive Repairs & Voids	13	• Update requested 01/10/13 but no response by 18/10/13 deadline. • Reminder issued 23/10/13 but response not received in time for this progress report.
Ysgol Clawdd Offa, Prestatyn	21	• Follow up visit carried out and significant progress has been made with the action plan. • IA report not ready at the time of preparing this progress report but will be issued to in advance of this Committee's November meeting.
Oak Tree Centre	9	• Actions to address 3 issues fully implemented. • Remaining 6 issues all in progress and have new timescales but are over 3 months later than originally planned.
Carbon Reduction Commitment	1	• Update requested 01/10/13 but no response by 18/10/13 deadline. • Reminder issued 23/10/13 but response not received in time for this progress report.
Domiciliary Care Package Review	2	• Both issues addressed
Financial Systems (Ruthin) 2012/13	2	• Both issues addressed

Internal Audit Performance

Essential Assurance - all targets 100%

Review of agreed Financial Assurance areas in Assurance Plan by 31/03/14

So far, we have completed 75% of the planned projects, with the remaining project scheduled to be completed before 31 March 2014.

Review of agreed Grants & Certification Assurance areas in Assurance Plan by 31/03/14

So far, we have completed 80% of the planned projects, with the remaining project scheduled to be completed before 31 March 2014.

Review of agreed Corporate Governance Assurance areas in Assurance Plan by 31/03/14

Most of these projects are scheduled for later in the year to allow time for progress on the Corporate Plan. So far, we have completed 14% of the planned projects.

Review of agreed High Corporate Risk Assurance areas in Assurance Plan by 31/03/14

All eight projects are scheduled for completion by 31 March 2014.

Customer Standards - all targets 100%

Contact customers at least 2 weeks in advance to arrange a suitable date for our visit

Current performance is 100%

Send customers the agreed Project Scoping Document before we commence work

Current performance is 100%

Send the customer a draft report within 10 working days of the closing meeting

Current performance is 100%

Send the customer our final audit report within 5 working days of agreeing the draft

Current performance is 100%

Appendix 1

Internal Audit Work 2013/14 – progress as at 13/10/13

Tudalen 52

Internal Audit Assurance Plan	Planned Days	Days to Date	Current Status	Audit Assurance	No. of Critical Issues	No. of Major Issues	No. of Moderate Issues	Comments
Financial Assurance								
Financial systems – Ruthin based 2012/13	0	1	Complete	Medium	0	1	7	Completion of 2012/13 review
Financial systems – Rhyl based	48	41	Draft report					
Financial systems – Ruthin based	30	0	Not started					Due January 2014
Financial systems - Activedata testing 2012/13	16	14	Complete	Medium	0	0	0	
Settlement agreements	5	4	Complete	n/a	0	3	0	Summary report
Sub-totals	99	60	% Internal Audit Assurance Plan			Estimated: 4.6%		Actual to date: 5.4%
Performance	4 planned projects - 3 completed to draft report stage = 75%							
Grant & Other Certification Assurance								
Sustainability/Climate Change	3	4	Complete	High	0	0	4	
Welsh Government (WG) education grant certification	15							Completion of 2012/13 review
- Breakfast initiative Grant		5	Complete	High	0	0	0	
- Thinking & Assessment for Learning Grant		3	Draft report					
WG 6 th Form Funding – Ysgol Brynhyfryd, Ruthin	15	16	Complete	Medium	0	0	3	
WG Student Finance certification	5	6	Complete	High	0	0	0	
WG 6 th Form Funding - Denbigh High School	15	0	Not started					Due January 2014
Sub-totals	53	34	% Internal Audit Assurance Plan			Estimated: 2.5%		Actual to date: 3.0%

Internal Audit Assurance Plan	Planned Days	Days to Date	Current Status	Audit Assurance	No. of Critical Issues	No. of Major Issues	No. of Moderate Issues	Comments
Performance	5 planned projects - 3 completed to draft report stage = 80%							
Corporate Governance Assurance								
Management of human resources - agency / relief staff	10	6	In progress					
Risk management	0	5	Complete	Medium	0	0	4	Completion of 2012/13 review
Procurement	20	35	Draft report					Continuation of 2012/13 review
Corporate Plan - Developing the local economy	9	0	Not started					Due January 2014
Corporate Plan - Improving performance in education and the quality of our school buildings	3	0	Not started					Due January 2014
Corporate Plan - Improving our roads	4	0	Not started					Due February 2014
Corporate Plan - Vulnerable people are protected and are able to live as independently as possible	6	0	Not started					Due February 2014
Corporate Plan - Ensuring access to good quality housing	3	0	Not started					Due March 2014
Corporate Plan - Clean & tidy streets	5	0	Not started					Due November 2014
Corporate Plan - Strategic overview	1	0	Not started					Due January 2014
Customer Service Standards	7	0	Not started					Due December 2013
Customer feedback process	10	1	Preparation					Due January 2014
Corporate Plan - Modernising the council to deliver efficiencies and improve services for our customers - Other areas	15	0	Not started					Due December 2013

Internal Audit Assurance Plan	Planned Days	Days to Date	Current Status	Audit Assurance	No. of Critical Issues	No. of Major Issues	No. of Moderate Issues	Comments
Partnerships & collaboration - N. Wales Commissioning Hub	15	0	Not started					Due December 2013
Partnerships & collaboration New Work Connections Exit strategy		4	Complete	Medium	0	0	2	
Project management	20	11	In progress					
Management of human resources - disciplinaries & difficult situations	20	0	Not started					Due November 2013
Management of human resources - cessation of employment	20	0	Not started					Due March 2014
Roles & responsibilities of elected members & senior officers	5	0	Preparation					Due December 2013
Scheme of delegation for decision making	5	0	Not started					Due December 2013
S151 Officer Role	6	1	Preparation					Due November 2013
Equalities	15	0	Not started					Due March 2014
Leadership	1	0	Complete	High	0	0	0	Assurance taken from outcome of staff survey
Corporate Governance Framework	15	2	In progress					On-going work during the year
Sub-totals	215	67	% Internal Audit Assurance Plan			Estimated: 10.0%		Actual to date: 6.0%
Performance	22 planned projects - 3 completed to draft report stage = 14%							
High Corporate Risk Assurance								
Collaboration agenda	3	0	Not started					Due December 2013
Change/ modernisation projects	3	0	Not started					Due November 2013
HR framework	3	0	Not started					Due December 2013
ICT investment	3	0	Not started					Due December 2013
Corporate Risk - Safeguarding	3	0	Not started					Due December 2013

Internal Audit Assurance Plan	Planned Days	Days to Date	Current Status	Audit Assurance	No. of Critical Issues	No. of Major Issues	No. of Moderate Issues	Comments
Corporate Risk - Economic Environment	2	0	Not started					Due March 2014
Corporate Risk - Arms Length Organisations	2	0	Not started					Due March 2014
Corporate Risk - BCU Health Board Partnership	3	0	Not started					Due February 2014
Sub-totals	22	0	% Internal Audit Assurance Plan			Estimated: 1.0%		Actual to date: 0%
Performance	8 planned projects not yet commenced = 0%							
Risk-based Assurance								
Corporate Health & Safety	20	24	Draft report					
Sickness absence management	25	0	Not started					Due December 2013
Travel & subsistence - pool cars	20	21	Draft report					
Welfare advice	30	39	Draft report					
Management of Council buildings	20	24	Complete					Verbal update on request of S151 Officer
Adult Services - improvement & priority areas from self-assessment 2013/14	5	0	Not started					Due November 2013
Adult Services - residential care	20	20	Draft report					
Adult Services - Deputy for Finance (Court of Protection)	12	12	Complete	Medium	0	0	4	
Children's Services - improvement & priority areas from self-assessment 2013/14	5	0	Not started					Due December 2013
Children's Services - cash payments to clients	15	1	Scoping					Due February 2014
Children's Services - performance	1	1	Completed	n/a	n/a	n/a	n/a	Review of specific performance indicator only

Internal Audit Assurance Plan	Planned Days	Days to Date	Current Status	Audit Assurance	No. of Critical Issues	No. of Major Issues	No. of Moderate Issues	Comments
Library Standards	2	1	In progress					
School admissions	10	0	Not started					Due January 2014
2st Century Schools programme	10	0	Not started					Due January 2014
School themed visits - governance	20	24	In progress					
School themed visits - physical security / health & safety	30	1	Scoping					Due December 2013
School themed visits - procurement	20	1	Scoping					Due December 2013
School themed visits - safeguarding	15	1	Scoping					Due November 2013
School themed visits - School Fund management	15	1	Scoping					Due January 2014
Blessed Edward Jones School, Rhyl	15	1	In progress					
Special Education	30	0	Not started					Due March 2014
Flying Start Grant	5	0	Complete	n/a	n/a	n/a	n/a	Project no longer necessary
School Improvement performance	1	0	Not started					Due November 2013
School Improvement - review of admin, terms & conditions, TOIL & travel costs	20	7	In progress					
Fly tipping	1	1	Complete					Review of specific performance indicator only
Public conveniences	10	13	In progress					
Highways network services	10	0	Not started					Due January 2014
S106 Agreements	10	0	Not started					Due November 2013
Legal Services	25	0	Not started					Due January 2014
Coroners Service	20	0	Not started					Due February 2014
Taxi driver & vehicle licensing	25	0	Not started					Due January 2014

Internal Audit Assurance Plan	Planned Days	Days to Date	Current Status	Audit Assurance	No. of Critical Issues	No. of Major Issues	No. of Moderate Issues	Comments
IT assurance work	10	1	Not started					Date to be agreed
Fostering Service	0	8	Complete	Medium	0	0	2	Completion of 2012/13 review
Adults services - efficiency of charging processes	0	8	Complete	n/a	n/a	n/a	n/a	Completion of 2012/13 review
Modernising Education	0	4	Complete	n/a	n/a	n/a	n/a	Completion of 2012/13 review
Ysgol Clawdd Offa, Prestatyn	0	4	Complete	Low	0	7	21	Completion of 2012/13 review
Winter maintenance	0	1	Complete	Medium	0	0	10	Completion of 2012/13 review
Countryside Services	0	23	Complete	Medium	0	0	8	Completion of 2012/13 review
Housing Services	0	7	Complete	Medium	0	0	8	Completion of 2012/13 review
Consultant payments	0	7	In progress					On-going work from 2012/13
Review of corporate petty cash accounts	0	2	In progress					Issue noted during another project
Revision of schools audit programme & 6th form terms & conditions	0	3	In progress					Work needed in advance on 2014/15 projects
Sub-totals	477	261	% Internal Audit Assurance Plan			Estimated: 22.3%		Actual to date: 23.3%
Modernising & Efficiency Projects								
Leisure Services information management system	2	0	Not started					Date to be agreed
Fleet management & vehicle maintenance	15	1	Scoping					Commencement to be agreed
Reablement service	3	5	Complete					
Disabled Facilities Grants	10	3	Scoping					Commencement to be agreed
Housing responsive repairs & voids - continuation of performance measurement	10	4	In progress					

Internal Audit Assurance Plan	Planned Days	Days to Date	Current Status	Audit Assurance	No. of Critical Issues	No. of Major Issues	No. of Moderate Issues	Comments
Planning & Public Protection - process reviews of various services	10	9	Complete					
IT Service Desk	10	9	In progress					Continuation of 2012/13 review
Contingency for future reviews	16							
Sub-totals	83	31	% Internal Audit Assurance Plan			Estimated: 3.6%		Actual to date: 2.8%
External Contract Work								
Natural Resources Wales	165	87						
North Wales Police	225	98						
School Fund Audits	40	13						
Sub-totals	430	198	% Internal Audit Assurance Plan			Estimated: 20.1%		Actual to date: 17.7%
Other Areas of Work & Contingencies								
Consultancy & Corporate Work	120	84						
Follow up reviews	53	34						
IA collaboration	20	10						
Frauds & Investigations	50							
- National Fraud Initiative		6						
- Council Tax complaint		6						
- THI Grants		7						
- general enquiries		7						
IA relationship management	25	8						
Sub-totals	268	162	% Internal Audit Assurance Plan			Estimated: 12.5%		Actual to date: 14.5%

Internal Audit Assurance Plan	Planned Days	Days to Date	Current Status	Audit Assurance	No. of Critical Issues	No. of Major Issues	No. of Moderate Issues	Comments
IA Support								
Management & administration	400	202						
Training & development	100	103						
Sub-totals	500	305	% Internal Audit Assurance Plan			Estimated: 23.4%		Actual to date: 27.3%
Grand Totals	2140	1118						

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Denbighshire Internal Audit Services

Caledfryn, Smithfield Road, Denbigh, LL16 3RJ

Report to: Head of Finance & Assets
Head of Strategic HR
Head of Legal & Democratic Services

Report By: Head of Internal Audit Services

Date: 23 October 2013

Subject: Settlement Agreements

Introduction

When carrying out an analysis of salary payments for 2012/13 as part of our financial assurance testing, we identified six payments as 'settlement agreements'. We looked at these in more depth to ensure that the Council has acted reasonably and to confirm, through seeking evidence, that it was correct and appropriate to consider a 'settlement agreement'.

Our work involved analysing case files provided by Legal Services and considering the overall process to ensure that:

- the Council has a formal policy/code of practice and procedures for dealing with 'settlement agreements';
- such agreements are formally considered and approved, based on a robust business case;
- relevant advice is sought in all cases; and
- all settlements made during 2012/13 were reasonable and valid.

Audit Opinion

The Council needs to formalise its arrangements for dealing with 'settlement agreements', particularly as they become higher profile and subject to Freedom of Information requests. There is no formal policy or code of practice for dealing with cases and there are no formal procedures to follow to ensure consistency, fairness and openness and to provide an approved business case for each agreement. Although we realise that each case is different, the Council is open to challenge and damage to its reputation.

While we have no reason to doubt the validity of any of the six payments we reviewed, one of the files contained very little information and we were unable to form an opinion on that case based on the evidence we have seen. Through previous discussion in Education Services, we were already aware of this particular case, so we have not pursued it further, as we know the reasons behind the agreement.

We have raised three major issues in the following action plan that need to be discussed and agreed between Legal & Democratic, Strategic HR and Finance & Assets services and implemented before the Council enters into further negotiation of any 'settlement agreements'.

.

Action Plan

Audit Review of: Settlement Agreements
Date: 23 October 2013
Action Plan Owner: Head of Strategic Human Resources

Corporate Risk/Issue Severity Key	
	Critical – Significant CET and Cabinet intervention
	Major – intervention by SLT and/or CET with Cabinet involvement
	Moderate – Containable at service level. Senior management and SLT may need to be kept informed

Risk/ Issue No.	Risk/Issue	Action	Who	When
Tudalen 63	1. The Council does not have a formal policy/code of practice or procedures for dealing with 'settlement agreements' to ensure that it deals with them fairly and consistently and can provide evidence to the public and external auditors that decisions are based on a robust process.	Develop policy and process for settlement agreements	HR Services Manager	30 November 2013
	2. Settlement agreements usually involve substantial sums of money but have no formally approved business case. As these are key financial and employee-based decisions, the Head of Finance & Assets and Head of Strategic HR should formally approve a business case that provides background evidence, legal advice and financial information. The business case should be included on the legal case file as part of the evidence.	To be included in the above policy and processes	HR Services Manager	30 November 2013
	3. Case files do not always include robust evidence. As 'settlement agreements' become higher profile and are subject to Freedom of Information requests, it is important to have robust information and evidence to support each agreement. Case files may also be inspected by our external auditors as part of their final accounts audit.	To be included in the above policy and processes	HR Services Manager	30 November 2013

Denbighshire Internal Audit Services
Caledfryn, Smithfield Road, Denbigh, LL16 3RJ

Deputy for Finance Service (under Court of Protection)

September 2013

Brenda M Steed, CMIIA, MInstLM
brenda.steed@denbighshire.gov.

Phone No.01824 706753

Ivan Butler CMIIA, MBA, Head of Internal Audit Services

Purpose & Scope of Review

We recently undertook a review of the Deputy for Finance service (under the Court of Protection) at the request of the Head of Adult & Business Services.

The scope of our work included a review of several functions undertaken by this service, to provide assurance that a robust control framework is in place when administering financial affairs for clients under a court order under the Mental Capacity Act 2005.

Tudalen 65

Assurance Rating

(Based on areas reviewed)

	High Assurance	Risks and controls well managed
	Medium Assurance	Risks identified but are containable at service level
	Low Assurance	Risks identified that require meeting with Corporate Director/Lead Member
	No Assurance	Significant risks identified that require member / officer case conference

Audit Opinion

The Client Finance Unit provides an excellent service to all the clients it supports. Financial management and administration is maintained to a high standard and the team undertakes all activities in the 'interests of the client' as required by the Mental Capacity Act 2005.

Many of the clients are resident in community living projects under the Learning Disability (LD) service. It is essential for both services to work cohesively to deliver support to the clients but historically this has not always been the case. LD employees need to be fully engaged with the work of the Client Finance Unit and there is scope to improve communications to help minimise the risk of income loss to clients and the Council.

The Finance Manager proactively promotes the work of the team through training and networking within the Council and externally. She has instigated several initiatives to maximise income due to clients and the Council.

The on-line banking system used by the team is secure and accessed daily to ensure that the client accounts are up to date and complete. The stability of access via a modem could be improved by exploring the option for internet access to the system.

There is scope to modernise some of the working practises of this service and other parts of Adult & Business Services. On occasions, usually in a crisis situation, high-value cash payments are made to clients. There is a risk to members of staff and vulnerable clients when handling large amounts of cash so the service should explore more secure ways of transferring money to clients.

Consideration should also be given to reducing the amount of manual records held to alleviate the problem of secure storage space. The service would benefit by using the corporate electronic records management system (EDRMS) and should be prioritised appropriately as part of the corporate project when it progresses into Social Services.

Overall, we provide assurance that the Client Finance Unit manages its risks well and has an established control framework for financial administration for clients. Our overall rating reflects the need for change to ensure continuous development on a bigger scale, for example looking for alternatives to cash payments to maximise the safety of clients and employees.

Action Plan

Audit Review of: Deputy for Finance (under Court of Protection)

Date: September 2013

Action Plan Owner: Head of Adult & Business Services

Corporate Risk/Issue Severity Key	
	Critical – Significant CET and Cabinet intervention
	Major – intervention by SLT and/or CET with Cabinet involvement
	Moderate – Containable at service level. Senior management and SLT may need to be kept informed

Risk/ Issue No.	Risk/Issue	Action	Who	When
Tudalen 66	1. There is a need to clarify the roles and responsibilities of the Client Services Officer or Team Leader (Learning Disabilities) and the Client Finance Unit when supporting clients in a community living project to mitigate previous problems and to make the support services more effective and efficient through a joined up approach.	Formally meet with the LD Service to agree a plan for improving communication channels including the attendance of LD employees at planned training/information seminars.	Craig Macleod, Alaw Pierce, Alan Roberts, Kathryn Whitfield, Coleen Campbell	30 September 2013
	Communication channels could be improved through regular dialogue between both services. The opportunity to meet as a group may help engage LD employees in understanding the implications of some of their actions that could lead to a financial loss for the client or Council.	Protocol to be drawn up between CSO & Deputy around who does what concerning finances/forms in community living projects so guidelines are clear and in writing.	Colleen Campbell & Alan Roberts	Agreement in place by 31 October 2013
	This issue relates to new and existing clients.	Update of financial guidelines for all, including agencies and a need to understand the financial process for billing within Social Services around support and Additional Housing Service Charges.	CSOs and their Manager	31 March 2014

Risk/ Issue No.	Risk/Issue	Action	Who	When
2.	There is no need for the Office Manager (Social Services, Russell House) to keep a separate petty cash account for the Client Finance Unit to make cash payments to a small number of clients who have a court order but live independently in the community. The process is inefficient and an added administrative task, which is only a means to an end, i.e. to move funds from one bank account to another.	Office Manager to close account and to obtain money every 4 or 8 weeks direct from Finance Manager	Chris Moorcroft, Office Manager (who runs the account)	5 September 2013 (after discussion with Finance Manager on 13.8.13).
3.	The service would benefit from modernisation through implementation of an electronic document records management system (EDRMS). This will serve multiple purposes i.e. to remove the current storage problem in respect of manual records, to consider options for storing electronic financial records indefinitely and to modernise the way the service is delivered, which aligns with the Council's modernisation agenda.	In the short term, contact the Revenues Manager to explore the possibility of using a room used by his team for printing/storage that would provide additional secure storage for manual records. Contact the Principal IT Security Officer who is leading on the corporate EDRMS project to request inclusion of this service. Agree scheduling for EDRMS as part of the corporate project to roll out this system.	Colleen Campbell Tony Ward	30 September 2013 2014/2015 (date TBC after contact with IT Officer)

Tudalen 67

Risk/ Issue No.	Risk/Issue	Action	Who	When
4.	The current holding arrangements for the Client Finance Unit's petty cash account are inadequate. Two options exist - to improve the level of security by using a safe or to reduce the imprest to a level that can be stored in the lockable cash tin (the latter being the preferred option). Additionally, looking to modernise the way that Adult Services supports its clients through funding, there is a need to consider how the service is able to meet the demand of impromptu and high value requests for cash through alternative methods that are more secure and safer for the employees and clients involved.	To reduce the amount held to £1k Project to be included within Adult and Business Services Business Plan for 2014/2015	Colleen Campbell Phil Gilroy	Done on 16 August 2013 Project included with Plan by 30 April 2014

Denbighshire Internal Audit Services
Caledfryn, Smithfield Road, Denbigh, LL16 3RJ

Ysgol Brynhyfryd

October 2013

Christine McMellon MAAT
christine.mcmellon@denbighshire.gov.uk

01824 706772.

Irene Griffiths
irene.griffiths@denbighshire.gov.uk

01824 706974

Ivan Butler CMIIA, MBA, Head of Internal Audit Services

Purpose & Scope of Review

We carried out a review of Ysgol Brynhyfryd, Ruthin in October 2013 as part of the Welsh Government assurance requirement for secondary schools. Our review focused on the following areas:

- Governance
- Financial planning & budget monitoring
- Purchasing & payment processes
- Income & security (including lettings)
- School Fund management
- External contractors/visitors
- ICT

Tudalen 70

Assurance Rating

(Based on areas reviewed)

■	High Assurance	Risks and controls well managed
▶	Medium Assurance	Risks identified but are containable at service level
	Low Assurance	Risks identified that require meeting with Corporate Director/Lead Member
	No Assurance	Significant risks identified that require member / officer case conference

Audit Opinion

Overall, the School has good governance arrangements, complying with the Government of Maintained Schools (Wales) Regulations 2005. Although there are two recently appointed governors who have not had Disclosure Barring Service (DBS) or Criminal Records Bureau (CRB) checks, the School is currently addressing this.

There have been some significant staffing changes since our last review. The staffing increase in the Finance team has proved beneficial through strengthening business continuity arrangements and means that a more proactive approach to budget monitoring is taken through members of staff being responsible for a particular budget area. The School manages its budget effectively through regular monitoring and, for the current year, has estimated a surplus. Although a deficit is projected for subsequent years, the School is already taking remedial action to address this.

Some improvements are needed to the School's purchasing procedures. There are a significant number of invoices not being paid within 30 days, exposing the Council to late payment charges from suppliers. The School is currently not complying with the Council's Contract Procedure Rules by not receiving quotations for work. This is particularly relevant when regularly using the same supplier, as the aggregate spend is exceeding the requirements for competition. Inviting competition will ensure that the School receives value for money. We also identified a high proportion of invoices that are being raised without a purchase order. This increases the risk of unauthorised purchasing and makes the monitoring of the budget difficult.

We have audited the School Fund for several years and the record keeping continues to be of a high standard and the Fund managed well overall.

There are good security arrangements in place for visitors. The School operates its own CCTV, which automatically deletes images, ensuring compliance with the requirements of the Data Protection Act and the Information Commissioner. Access to the School for pupils is regulated, with most external doors only opening at designated times; however, one is open at all times to accommodate 6th form pupils. Although low risk, the School should consider reviewing this area to ensure that the safety of the pupils and members of staff is not compromised.

ICT controls are good, with all systems used for school management protected through regular password changes and back-up procedures.

Overall, the results of our review are positive and, although we have raised three moderate issues, the School is currently addressing two of these.

Action Plan

Audit Review of: Ysgol Brynhyfryd, Ruthin
Date: October 2013
Action Plan Owner: Ms Eleri Jones - Headteacher

Corporate Risk/Issue Severity Key	
	Critical – Significant CET and Cabinet intervention
	Major – intervention by SLT and/or CET with Cabinet involvement
	Moderate – Containable at service level. Senior management and SLT may need to be kept informed

Risk/ Issue No.	Risk/Issue	Action	Who	When
Tudalen 71 1.	The School is processing an excessive number of stand-alone invoices. Not raising a purchase order at the time goods or services are requested increases the risk of unauthorised purchases. Additionally, commitments are not being reflected in the budget, making budget monitoring more difficult.	The School will review all stand-alone invoices to identify regular contract payments and ensure that it raised official purchase orders in future. All members of staff will be reminded of the purchasing procedure, including the requirement to obtain an official purchase order number before requesting goods and/or services from suppliers. Training will also be provided to members of staff where necessary. Stand-alone invoices will continue to be monitored and addressed accordingly.	Finance Manager, Finance Officer and Admin Officer	By November 2013

Risk/ Issue No.	Risk/Issue	Action	Who	When
2.	The School is not following the Council's Contract Procedure Rules for aggregated supplier purchasing. The School may not therefore be achieving value for money and, if challenged, may be unable to demonstrate transparency and fairness through repeatedly requisitioning goods from the same suppliers.	The School will review its current supplier purchasing levels and, where applicable, obtain quotations for goods and/or services in accordance with the Council's Contract Procedure Rules. At the start of each financial year, the School will obtain quotations for goods and/or services that it is likely to purchase on a regular basis throughout the year e.g. stationery, printer inks, etc. The School will periodically review supplier aggregated purchasing levels throughout the financial year to ensure that it continues to comply with the rules.	Finance Manager, Business Manager and Finance Officer	By November 2013
3.	The School has processed a large number of invoices that have not been paid within 30 days. This exposes the Council to potential claims for interest charges under the Late Payments Act.	The School does not intentionally delay payment of invoices; however, it accepts that invoices have been paid late but this is largely as a result of not receiving the original invoice or because the invoice was in dispute. Dispute codes will now be used in these circumstances. Invoices received during the school summer holidays have been paid late as a result of invoices being sent to members of staff who work term time only. Invoices will now be passed to the Finance and Business Managers during the school holidays to avoid delays in payment.	Finance Manager, Business Manager, Finance Officer and Admin Officer	By October 2013

Tudalen 72

PWYLLGOR LLYWODRAETHU CORFFORAETHOL: RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL

DYDDIAD CYFARFOD	Y ADRODDIAD	AWDUR
18 Rhagfyr 2013	Eitemau Sefydlog Materion a Gyfeiriwyd gan Bwyllgorau Archwilio Adroddiadau Rheoleiddio Allanol Diweddar a Dderbyniwyd Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol Adborth ar Gyfarfod Cydraddoldeb Corfforaethol - adroddiad ar lafar Adroddiadau Deddfwriaeth gwybodaeth Rheolau Gweithdrefn Contract: Diwygiedig Diweddariad ar y Gyllideb Ddrafft Ysgol Clawdd Offa, yr Adroddiad Archwilio Mewnol - Diweddariad Strategaeth Rheoli Gwybodaeth Adroddiad Cofrestr Risg Gorfforaethol	Cydlunydd Archwilio Rheolwr Tîm Gwybodaeth Corfforaethol Pennaeth y Gwasanaethau Archwilio Mewnol Y Cynghorydd Martyn Holland Lisa Jones Lisa Jones Pennaeth Cyllid ac Asedau Pennaeth Archwilio Mewnol Rheolwr Tîm Gwybodaeth Corfforaethol Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd / Pennaeth Archwilio Mewnol
29 Ionawr 2014	Eitemau Sefydlog	

	Materion a Gyfeiriwyd gan Bwyllgorau Archwilio Adroddiadau Rheoleiddio Allanol Diweddar a Dderbyniwyd Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol Adborth ar Gyfarfod Cydraddoldeb Corfforaethol - adroddiad ar lafar Adroddiadau Deddf Rheoleiddio Pwerau Ymchwilio 2000 Cynllun Gweithredu Fframwaith Llywodraethu Corfforaethol Diweddariad Rheoli Trysorlys Datganiad Strategaeth Rheoli'r Trysorlys 2014/15	Cydlynnydd Archwilio Rheolwr Tîm Gwybodaeth Corfforaethol Pennaeth y Gwasanaethau Archwilio Mewnol Y Cynghorydd Martyn Holland Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd Pennaeth y Gwasanaethau Archwilio Mewnol Pennaeth Cyllid ac Asedau Pennaeth Cyllid ac Asedau
26 Mawrth 2014	Eitemau Sefydlog Materion a Gyfeiriwyd gan Bwyllgorau Archwilio Adroddiadau Rheoleiddio Allanol Diweddar a Dderbyniwyd Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol Adborth ar Gyfarfod Cydraddoldeb Corfforaethol - adroddiad ar lafar Adroddiadau Cynllun Sicrwydd Archwilio Mewnol 2014/15	Cydlynnydd Archwilio Rheolwr Tîm Gwybodaeth Corfforaethol Pennaeth y Gwasanaethau Archwilio Mewnol Y Cynghorydd Martyn Holland Pennaeth y Gwasanaethau Archwilio Mewnol

21 Mai 2014	Eitemau Sefydlog Materion a Gyfeiriwyd gan Bwyllgorau Archwilio Adroddiadau Rheoleiddio Allanol Diweddar a Dderbyniwyd Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol Adborth ar Gyfarfod Cydraddoldeb Corfforaethol - adroddiad ar lafar Adroddiadau Cynllun Gweithredu Fframwaith Llywodraethu Corfforaethol Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol 2013/14 Adroddiad Archwilio Mewnol Adnoddau Dynol Strategol - Diweddariad	Cydlynnydd Archwilio Rheolwr Tîm Gwybodaeth Corfforaethol Pennaeth y Gwasanaethau Archwilio Mewnol Y Cynghorydd Martyn Holland Pennaeth y Gwasanaethau Archwilio Mewnol Pennaeth y Gwasanaethau Archwilio Mewnol Pennaeth y Gwasanaethau Archwilio Mewnol

DS Nid yw union ddyddiad cyhoeddi adroddiadau achlysurol gan, er enghraifft Swyddfa Archwilio Cymru neu Adroddiadau Blynyddol gan yr Ombwdsmon yn hysbys ar hyn o bryd. Bydd dyddiad cyfarfod yn cael ei bennu cyn gynted ag y bo'n ymarferol.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Tudalen 76